

V Bruseli 23. júna 2026
(OR. en)

10740/26

Medziinštitucionálny spis:
2025/0400(COD)

ENER 412
CLIMA 340
CONSOM 206
TRANS 433
AGRI 516
IND 427
ENV 769
COMPET 791
FORETS 98
CODEC 1233
IA 171

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	10341/26
Č. dok. Kom.:	16775/25
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001, (EÚ) 2019/944 a (EÚ) 2024/1788, pokiaľ ide o urýchlenie postupu udeľovania povolení – všeobecné smerovanie

I. ÚVOD

1. Komisia 10. decembra 2025 predložila návrh na revíziu nariadenia o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru (nariadenie o TEN-E)¹ a návrh na zmenu smernice o urýchlení postupov udeľovania povolení (smernica o povoľovaní)².

Tieto dva návrhy sú súčasťou balíka opatrení pre európske elektrizačné sústavy, ku ktorému je pripojené oznámenie Komisie a dva usmerňovacie dokumenty.

2. Cieľom navrhovanej smernice o povoľovaní je urýchliť povoľovanie projektov energetickej infraštruktúry cieľovými zmenami troch smerníc: smernice o obnoviteľných zdrojoch energie, smernice o trhu s elektrinou a smernice o trhu s plynom.

II. SÚČASNÝ STAV

3. Komisia 11. decembra 2025 prezentovala na zasadnutí pracovnej skupiny pre energetiku navrhovanú smernicu o povoľovaní.
4. Ministri na zasadnutí Rady TTE (energetika) 15. decembra 2025 na základe podkladového dokumentu (15896/25) diskutovali o smerovaní v súvislosti s balíkom opatrení pre európske elektrizačné sústavy.
5. Dňa 13. januára 2026 Komisia na zasadnutí pracovnej skupiny pre energetiku prezentovala sprievodné posúdenie vplyvu balíka opatrení pre európske elektrizačné sústavy a pracovná skupina začala návrhy skúmať po jednotlivých článkoch.
6. Na zasadnutí Rady TTE (energetika) 16. marca 2026 sa na základe podkladového dokumentu (6281/26) uskutočnila druhá diskusia o smerovaní v súvislosti s balíkom opatrení pre európske elektrizačné sústavy.

¹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2022/869 (16772/25 + ADD1 + ADD2).

² Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001, (EÚ) 2019/944 a (EÚ) 2024/1788, pokiaľ ide o urýchlenie postupov udeľovania povolení (16775/25).

7. Európska rada vo svojich záveroch z 19. marca 2026 vyzvala „spoluzákonodarcov, aby v roku 2026 dosiahli dohodu o ambicióznom balíku opatrení v oblasti sietí s cieľom rýchlo vybudovať potrebnú infraštruktúru, zabezpečiť jej ochranu a odolnosť a posilniť prepojenia na národnej a transeurópskej úrovni, a to aj zefektívnením a urýchlením postupov vydávania povolení, čím sa prispeje k integrovanému a spoľahlivejšiemu trhu s energiou a zároveň sa vymedzí flexibilný prístup k domácim poplatkom za preťaženie vyplývajúcim z vnútorných ponukových oblastí, v ktorom sa zohľadnia vnútroštátne okolnosti“. Balík opatrení pre európske elektrizačné sústavy tiež patrí medzi prioritné ciele plánu Európskeho parlamentu, Rady Európskej únie a Európskej komisie „Jedna Európa, jeden trh“.
8. Výbor stálych predstaviteľov poskytol 20. mája 2026 usmernenia pre ďalšiu prácu na balíku opatrení pre elektrizačné sústavy na základe diskusného dokumentu (8469/26), pričom sa zameral na ústredný scenár, poplatky za preťaženie, bezpečnosť a odolnosť cezhraničnej energetickej infraštruktúry, tiché schválenie a územné plánovanie.
9. Výbor stálych predstaviteľov 17. júna 2026 preskúmal znenie návrhu všeobecného smerovania. Z rokovaní vyplynulo, že kompromisné znenie predsedníctva má širokú podporu. Obavy v súvislosti s konkrétnymi bodmi znenia vyjadrilo len niekoľko delegácií.
10. Na základe uvedených diskusií o smerovaní v Rade, pripomienok členských štátov počas preskúmania legislatívneho návrhu v pracovnej skupine pre energetiku, usmernení Európskej rady z 19. marca 2026 a výsledku rokovaní Výboru stálych predstaviteľov predsedníctvo predložilo sedem revízií návrhu smernice o povoľovaní.
11. Najnovšie kompromisné znenie smernice o povoľovaní (REV 7), ktoré vypracovalo predsedníctvo, sa uvádza v dokumente ST 10740/26. Nový text je vyznačený **tučným písmom** a vypustený text symbolom [...].

III. PRESKÚMANIE OSTATNÝMI INŠTITÚCIAMI

12. V Európskom parlamente bol spis pridelený Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE). Za spravodajcu pre smernicu o povoľovaní bol určený poslanec EP Niels Fuglsang (S&D, DK). Očakáva sa, že Európsky parlament prijme svoju pozíciu k tejto smernici v júli 2026.
13. Výbor regiónov prijal 5. marca 2026 stanovisko k balíku opatrení pre európske elektrizačné sústavy³. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal stanovisko k balíku opatrení pre európske elektrizačné sústavy 18. marca 2026⁴.

IV. HLAVNÉ PRVKY KOMPROMISNÉHO NÁVRHU PREDSEDNÍCTVA

Článok 1: zmeny špecifických článkov smernice o energii z obnoviteľných zdrojov:

14. V článku 15c o územnom plánovaní sa členským štátom poskytla určitá flexibilita, pokiaľ ide o to, kde sa rozhodnú umiestniť projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Do odôvodnenia 4 sa doplnilo vymedzenie pojmu „veľké oblasti“, v ktorých by členské štáty nemali vylučovať rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov. Týka sa to územia, v ktorom by vylúčenie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na takomto území ohrozilo dosiahnutie národného príspevku členského štátu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanoveného v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne. Takisto sa objasnilo, že týmto článkom nie sú dotknuté aspekty národnej obrany. V tomto článku sa lehota na uplatňovanie oblastí vhodných na zrýchlenú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov predĺžila do 31. decembra 2027.
15. V článku 15d sa poskytla väčšia flexibilita v súvislosti s technológiou, umiestnením alebo veľkosťou projektu, pokiaľ ide o spoločné využívanie prínosov projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov s miestnymi občanmi a komunitami.

³ 9866/26.

⁴ 9868/26.

16. V článku 15d sa tiež za dobrovoľné stanovilo určenie nezávislého sprostredkovateľa na podporu dialógu medzi navrhovateľom projektu a širokou verejnosťou o projektoch v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Objasnilo sa, že sprostredkovateľ je nezávislá tretia strana, ktorou môže byť orgán verejnej správy, a nesmie mať žiadny finančný záujem spojený s navrhovateľom.
17. V článku 16 sa za dobrovoľné stanovilo aj zriadenie digitálneho portálu pre všetky kroky postupu udeľovania povolení. Ustanovenia teraz umožňujú prepojené portály namiesto jedného portálu. Odôvodnenia 7 a 33 sa zodpovedajúcim spôsobom upravili.
18. V článku 16b sa opätovne zaviedlo ustanovenie týkajúce sa zmierňujúcich opatrení v súvislosti s ochranou druhov.
19. V článku 16b sa tiež za dobrovoľné stanovili ustanovenia o tichom schválení. Ak si to želajú, členské štáty môžu naďalej uplatňovať tiché schválenie na rozhodnutia v oblasti životného prostredia a konečné rozhodnutia. Odôvodnenia 8 a 21 sa zodpovedajúcim spôsobom upravili.
20. V článku 16c sa vyjasnili ustanovenia o modernizácii zariadení na výrobu veternej energie. Súvisiace výnimky sa rozšírili o aspekty národnej bezpečnosti a zmeny v priestorovom plánovaní. Väčšia flexibilita sa poskytla v rámci ustanovení o územnom plánovaní a v súvislosti s rešpektovaním ústavných právomocí.
21. V článku 16d sa doplnili obmedzenia na ochranu bezpečnostných záujmov, pokiaľ ide o inštaláciu solárnych zariadení a zariadení na spoločné uskladňovanie energie. Doplnilo sa, že určité oblasti môžu byť v záujme obrany a bezpečnosti z ustanovení tohto článku vylúčené. Okrem toho sa zmenili ustanovenia, ktorými sa odstraňujú prekážky pre plug-in minisolárne systémy tak, aby zahŕňali opatrenia na zaistenie bezpečnosti a stability siete. Objasnilo sa aj odôvodnenie 10a a vymedzenie pojmu (článok 2 bod 10a) týkajúce sa plug-in minisolárnych systémov.
22. V článku 16f sa vysvetlilo, že členské štáty môžu uplatňovať domnienku prevažujúceho verejného záujmu pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na postupy priestorového plánovania. K výnimkám z domnienky prevažujúceho verejného záujmu boli pridané záujmy národnej obrany a bezpečnosti.

23. V článku 16g teraz kompenzačné opatrenia zahŕňajú peňažnú kompenzáciu, za predpokladu, že to umožňujú vnútroštátne právne predpisy.
24. V článku 16h sa lehoty na povoľovacie konania pre samostatné uskladňovanie energie predĺžili na najviac šesť mesiacov. V prípade prečerpávacích vodných elektrární sa táto lehota môže v riadne odôvodnených prípadoch ďalej predĺžiť.
25. V článku 16i sa lehota týkajúca sa žiadostí na inštaláciu nabíjacích staníc predĺžila na 45 dní. Trvanie udeľovania povolení pre nabíjacie stanice nesmie presiahnuť šesť mesiacov, ale v riadne odôvodnených prípadoch sa môže predĺžiť o šesť mesiacov.
26. Členské štáty podľa článku 16j zabezpečia, aby hybridizácia elektrárne na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov zostala možná aj po zmene stavu pôdy, na ktorej je umiestnená, pričom je potrebné rešpektovať ústavné právomoci. Pokiaľ ide o hybridizáciu, v odôvodnení 14b) sa poskytujú podrobnejšie informácie a flexibilita.
27. V článku 17 sa lehota na pripojenie do sústavy predĺžila na šesť mesiacov a vypustilo sa slovo „povolenie“, keďže sa nemusí nevyhnutne vzťahovať na pripojenia do sústavy.

Článok 2: zmeny špecifických článkov smernice o trhu s elektrinou:

28. V článku 8 sa zmeny týkajúce sa tichého schválenia (článok 8 ods. 3 písm. b)) a digitálneho portálu (článok 8 ods. 4) zosúladiť so zmenami vykonanými v článku 1 návrhu.
29. V článku 8 ods. 3 písm. b) sa možnosť predĺženej lehoty pre postupy udeľovania povolení na infraštruktúru prenosových a distribučných sústav zmenila z 18 na 30 mesiacov. Výslovne sa tiež uviedlo, že povoľovanie infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy sa považuje za nevyhnutné na integráciu obnoviteľných zdrojov energie, ako aj na dosiahnutie klimatických a energetických cieľov a cieľa klimateckej neutrality.

30. V článku 8 ods. 8 sa výslovne uvádza, že plánovanie, výstavba a prevádzka infraštruktúry prenosovej a distribučnej sústavy sa považuje za verejný záujem, s výnimkou ochrany kultúrneho dedičstva.
31. Do článku 8 sa tiež vložili nové odseky 12a, 12b a 12c s cieľom vyňať infraštruktúru prenosovej alebo distribučnej sústavy z ustanovení rámcovej smernice o vode, smernice o monitorovaní pôdy a rámcovej smernice o morskej stratégii.
32. V článku 8a sa zaviedla výnimka pre malé uzavreté distribučné sústavy, takže sa považujú za prevádzkovateľov distribučných sústav.
33. Do článku 40a sa ako požiadavka doplnil desaťročný plán rozvoja siete, ktorý sa má predložiť regulačnému orgánu alebo inému orgánu, ak členský štát na tento účel určil iný príslušný orgán. Okrem toho možno v záujme prijímania informovanejších rozhodnutí zvážiť analýzy citlivosti a ďalšie scenáre alebo citlivosti.

Článok 3: zmeny špecifických článkov smernice o plyne:

34. V článku 8 sa vykonali úpravy s cieľom zosúladiť ustanovenia o tichom súhlase (článok 8 ods. 5 písm. c)) a digitálnom portáli (článok 8.16) s ostatnými časťami návrhu.
35. Do článku 8.6a sa vložilo ustanovenie o oslobodení plánovania, výstavby a prevádzky prenosových a distribučných sústav pre vodík z posudzovania emisií dusíka.

V. ZÁVER

36. Rada sa vyzýva, aby na základe znenia uvedeného v prílohe k tejto poznámke dospela k všeobecnému smerovaniu.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001, (EÚ) 2019/944 a (EÚ) 2024/1788, pokiaľ ide
o urýchlenie postupov udeľovania povolení**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 a článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

¹ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

² Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

keďže:

- (1) Pomalé a zložité postupy udeľovania povolení vrátane povolení na pripojenie do sústavy sú jedným z hlavných faktorov, ktoré spôsobujú oneskorenie rozvoja energetických projektov. Výstavba elektrizačných prenosových sústav trvá približne desať rokov, pričom viac ako polovicu potrebného času zaberá udeľovanie povolení. Podobne môže udeľovanie povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stále trvať až deväť rokov v závislosti od členského štátu a použitej technológie. Inštalácia uskladňovacích zariadení môže trvať od jedného do siedmich rokov v závislosti od technológie. Postupy udeľovania povolení na výstavbu alebo transformáciu nabíjacích staníc pozdĺž diaľnic a v depách môžu v niektorých členských štátoch trvať až dva roky. Pomalé udeľovanie povolení je okrem iného spôsobené nesúlalom medzi administratívnymi systémami rôznych orgánov, nedostatočným personálnym obsadením orgánov, trvaním environmentálneho posudzovania, nedostatočnou akceptáciou zo strany verejnosti, obmedzenou digitalizáciou a dostupnosťou údajov, ako aj administratívnymi a súdnymi námietkami.

- (2) V posledných rokoch sa na úrovni Únie zaviedli nové opatrenia s cieľom urýchliť postupy udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a do určitej miery aj na infraštruktúrne projekty. V roku 2022 bolo prijaté nariadenie Rady (EÚ) 2022/2577³ so zámerom urýchliť postupy udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiacej infraštruktúry. Jeho čiastočné uplatňovanie sa predĺžilo nariadením Rady (EÚ) 2024/223⁴ až do 30. júna 2025. Okrem toho sa smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413⁵ zmenila smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001⁶ s cieľom zefektívniť administratívne postupy na povoľovanie zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov tým, že sa zavádza komplexný rámec udeľovania povolení s kratšími lehotami a jednoduchšími pravidlami. Zmenená smernica zahŕňa povinnosti mapovania, povinnosť určiť oblasti zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov, v ktorých sa očakáva, že vplyvy projektov na životné prostredie budú nízke, a preto sa môžu uplatňovať rýchlejšie a jednoduchšie pravidlá, ako aj nepovinné opatrenia na zavedenie oblastí zrýchlenej realizácie infraštruktúrnych projektov, v ktorých sú infraštruktúrne projekty oslobodené od posudzovania vplyvov na životné prostredie za určitých podmienok, ako je napríklad vykonanie strategického environmentálneho posudzovania oblastí.

³ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2577 z 22. decembra 2022, ktorým sa stanovuje rámec na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 335, 29.12.2022, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁴ Nariadenie Rady (EÚ) 2024/223 z 22. decembra 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2022/2577, ktorým sa stanovuje rámec na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L, 2024/223, [...] 10.1.2024, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223\[...\]/oj](http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223[...]/oj)).

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (3) Ďalšie zjednodušenie a skrátenie administratívnych postupov udeľovania povolení koordinovaným a harmonizovaným spôsobom je nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby Únia dosiahla svoje ambiciózne klimatické a energetické ciele do roku 2030 a splnila cieľ klimateckej neutrality do roku 2050. V smernici (EÚ) 2018/2001 sa neriešili dôležité problémy, ktoré výrazne spomaľujú postupy udeľovania povolení a integráciu obnoviteľných zdrojov energie do systému, ako sú pomalé postupy udeľovania povolení na elektrizačné sústavy, samostatné zariadenia na uskladňovanie energie alebo nabíjacie stanice, nedostatočná akceptácia zo strany verejnosti alebo nedostatočná digitalizácia postupov. Uvedená smernica ďalej zahŕňa len určité opatrenia z nariadenia (EÚ) 2022/2577, ale chýba v nej niekoľko dôležitých opatrení obsiahnutých v nariadení, ktoré sa prestali uplatňovať, ako napríklad rozšírenie uprednostňovania projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov nad rámec environmentálnych aspektov a zefektívnenie dodržiavania určitých environmentálnych pravidiel. Na záver je potrebné vykonať niektoré ciele zmeny existujúcich opatrení smernice (EÚ) 2018/2001, aby sa zabezpečila ich plná účinnosť.
- (4) Článkom 15c smernice (EÚ) 2018/2001 sa zavádza povinnosť členských štátov určiť oblasti zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov aspoň pre jednu technológiu výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Na účely takéhoto určenia môžu členské štáty vylúčiť určité oblasti z toho, aby sa stali oblasťami zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov, a to z dôvodu ich vysokej environmentálnej hodnoty a citlivosti. Aby sa však nenarušili ciele určenia oblastí zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov, členské štáty by nemali určovať veľké územia, na ktorých inštalácia projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov nie je a priori možná z environmentálnych dôvodov vrátane ochrany krajiny, pretože takéto projekty budú podliehať príslušnému osobitnému environmentálnemu posudzovaniu, ktoré umožní identifikovať potenciálne vplyvy na životné prostredie a riešiť ich. **Územie by sa malo považovať za veľké, ak vylúčenie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na takomto území ohrozuje dosiahnutie národného príspevku členského štátu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanoveného v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne. Obmedzenia sú nad'alej možné, ak členský štát v plánoch regionálneho alebo miestneho rozvoja určil dostatočný počet oblastí pre obnoviteľné zdroje energie na splnenie národných alebo regionálnych cieľov pre konkrétny druh energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so svojím integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom.**

- (5) Nesprávne procesy účasti verejnosti, ktoré vedú k odporu v podobe administratívnych a súdnych námietok, naďalej prispievajú k zdĺhavej realizácii príslušných projektov v oblasti energetiky. Námietky vedú k ďalším krokom nad rámec predpokladaných harmonogramov administratívnych postupov udeľovania povolení, čo má za následok nepredvídané oneskorenia, ktoré majú rôzne trvanie v závislosti od rýchlosti súdneho konania v danom členskom štáte. Nedostatočná akceptácia zo strany verejnosti je jednou z hlavných prekážok pre postupy udeľovania povolení v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, a teda aj pre uvádzanie takejto energie na trh. Zabezpečenie účasti verejnosti v zastúpení miestnych komunít na projektoch v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, najmä tých väčších, môže zlepšiť akceptáciu zo strany verejnosti. Členské štáty by preto mali prijať opatrenia, aby **aspoň** v prípade veľkých projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov miestni občania a komunity v **blízkosti projektov** čerpali časť prínosov prostredníctvom priamej alebo nepriamej účasti bez toho, aby bola dotknutá slobodná voľba dodávateľa v súlade s článkom 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944⁷. Takéto opatrenia môžu zahŕňať opatrenia priamej finančnej účasti v rôznych formách, ako sú systémy spoločného vlastníctva, a to aj prostredníctvom spolupráce s energetickými spoločnosťami; systémy hromadného financovania, systémy vlastnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov alebo systémy spoločného využívania energie, prípadne nepriame opatrenia finančnej účasti, ako je podpora zmlúv a vytváranie pracovných miest pre miestne komunity vrátane programov odbornej prípravy; fondy v prospech komunity; finančné kompenzácie pre miestne komunity v blízkosti projektu, **miestne daňové príjmy, ako sú príjmy z dane z nehnuteľností vytvorené projektom a prijaté obcou, ktorá je jeho hostiteľom**, výstavba a údržba verejnej infraštruktúry v blízkosti projektu; zľavy z ceny elektriny alebo podpora pre zraniteľných odberateľov a ľudí zasiahnutých energetickou chudobou. **Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať rôzne opatrenia na spoločné využívanie prínosov v závislosti od konkrétnej technológie, polohy a veľkosti projektu. Členské štáty môžu zaviesť alebo zachovať systémy spoločného využívania prínosov v súvislosti s projektami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť spoločne využívať prínosy stanovená v tejto smernici.**

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (6) Miestny odpor, ktorý často pramení z nedostatku transparentnosti, a nedostatočné zapojenie komunity môžu viesť k oneskoreniam v postupoch udeľovania povolení a následným súdnym konaniam. Včasné a primerané zapojenie verejnosti je jasným faktorom úspechu projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ako sa uvádza v odporúčaní Komisie (EÚ) 2024/1343.⁸ [...] **Nezávislý sprostredkovateľ alebo relevantný orgán verejnej správy konajúci ako sprostredkovateľ** môže urýchliť zavádzanie veľkých zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov s výkonom nad 10 MW tým, že vo vhodných prípadoch podporí konzultácie medzi navrhovateľmi projektov a miestnymi komunitami, ktoré budú prebiehať pred začiatkom aj počas postupov udeľovania povolení s cieľom presadzovať dialóg a dosiahnuť konsenzus medzi príslušnými stranami v priebehu celého procesu a takisto zabrániť právnym sporom. [...]

⁸ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2024/1343 z 13. mája 2024 o urýchlčení postupov udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiacej infraštruktúry (Ú. v. EÚ L, 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

- (7) Nedostatok zdrojov povoľujúcich orgánov, nedostatočná digitalizácia postupov udeľovania povolení a nedostupnosť údajov sú prekážkami, ktoré spomaľujú postupy udeľovania povolení. Digitalizácia a vhodné využívanie prvkov umelej inteligencie sú kľúčovými nástrojmi na urýchlenie postupov a zvýšenie efektívnosti pre všetky zúčastnené strany. Relevantným orgánom to umožňuje rýchlejšie vybavovanie žiadostí a realizátorom projektov zas rýchly prístup k zrozumiteľným informáciám o procesných krokoch a požiadavkách od samého začiatku, čím sa zabezpečuje transparentnosť a monitorovanie. Digitalizácia postupov udeľovania povolení však zaostáva, keďže je často rozptýlená medzi postupy a kroky udeľovania povolení v rôznych príslušných orgánoch a vo väčšine členských štátov neexistuje jednotný digitálny proces⁹. Okrem toho sa na spracovanie tej istej projektovej žiadosti často používa viac ako jeden digitálny portál a nie vždy je zabezpečená interoperabilita. Výsledkom je veľká administratívna záťaž pre navrhovateľov projektov, obmedzená vnútorná koordinácia medzi orgánmi, ktoré sa zaoberajú postupmi udeľovania povolení na rôznych úrovniach, nedostatočný prehľad o stave žiadosti, ako aj nejasnosti o prekážkach, ktoré spomaľujú postupy udeľovania povolení. [...] **Sprístupnením** [...] digitálneho portálu **alebo niekoľkých prepojených portálov** na národnej úrovni určených na všetky kroky postupov udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, uskladňovania energie a elektrizačných sústav [...] **možno zabezpečiť** jednotnejšiu digitalizáciu, interoperabilitu a transparentnosť medzi rôznymi povoľujúcimi orgánmi v členských štátoch, čím sa v konečnom dôsledku urýchlia postupy udeľovania povolení.

⁹ Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre energetiku, COWI, Eclareon a Prognos, „Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report“ (Monitorovanie vykonávania odporúčania Komisie a usmernenia o urýchlení postupov udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiacej infraštruktúry – záverečná správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2025, s. 31.

Cez takýto portál alebo portály by sa žiadateľom mohlo umožniť podať žiadosti a skontrolovať ich stav, priradiť žiadosti príslušným orgánom a umožniť orgánom ich spracovanie prostredníctvom prístupu ku všetkým relevantným údajom a informáciám bez toho, aby boli potrebné medzikroky v papierovej forme [...].

Na **takomto portáli alebo portáloch** by sa mali zobrazovať prvky, a to aj prostredníctvom umelej inteligencie, ktoré umožnia jednotnému kontaktnému miestu, iným orgánom a žiadateľom skontrolovať stav žiadosti a prípadné oneskorenia, ako aj skontrolovať dodržiavanie lehôt na udeľovanie povolení. Okrem toho by mal portál umožniť získavanie štatistických údajov na kontrolu celkového pokroku v postupoch udeľovania povolení v členských štátoch. Formát zvolený na ukladanie a oznamovanie príslušných údajov zozbieraných prostredníctvom portálu **alebo portálov** by mal byť vo **vhodných prípadoch** interoperabilný. [...] **Takýto portál alebo portály** by mal(i) uľahčiť plnenie povinností jednotného kontaktného miesta, ktoré by malo mať prístup ku všetkým relevantným údajom a informáciám. **Členské štáty môžu využívať existujúci portál alebo portály, ktoré zahŕňajú kroky postupu udeľovania povolení, pričom zabezpečia ich interoperabilitu, aby zahŕňali všetky uvedené požiadavky. Aj prístup k relevantným environmentálnym a geologickým údajom a rozhodnutiam, ktoré sú k dispozícii na jednotnom digitálnom portáli založenom na geografickom informačnom systéme uvedenom v článku 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [xxxxx], možno zabezpečiť prostredníctvom interoperability s inými existujúcimi vnútroštátnymi platformami.**

Pri vývoji prístupného digitálneho portálu alebo portálov možno využiť výmenu osvedčených postupov na relevantných fórach, ako aj technickú pomoc, a to aj prostredníctvom Nástroja technickej podpory zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240, a opatrení na budovanie kapacít na úrovni Únie.

- (8) Rýchlejšie a kratšie lehoty pre postupy na udeľovanie povolení musia ísť ruka v ruku s ďalšími opatreniami, ktorými sa zabezpečí ich účinnosť v praxi. [...] Smernicou (EÚ) 2018/2001 sa v prípade určitých rozhodnutí zavádza tichý súhlas, konkrétne pre [...] **medzikroky** postupu na udeľovanie povolení v oblastiach zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj pre konečné povolenia na všetky malé solárne zariadenia s kapacitou nižšou ako 100 kW. Vzhľadom na potrebu urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a skutočnosť, že zavádzanie oblastí zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov je časovo náročný proces, je vhodné uplatniť **podobné** [...] opatrenie aj v postupoch udeľovania povolení, ktoré sa vzťahujú na projekty umiestnené mimo oblastí zrýchlenej výroby energie z obnoviteľných zdrojov. V kontexte týchto postupov by členské štáty **mali mať možnosť predpokladať, že koncept** [...] tichého súhlasu **sa uplatňuje na administratívne medzikroky, ktoré pozostávajú zo všetkých administratívnych krokov prijatých v rámci celého postupu udeľovania povolení vrátane zorganizovania konzultácie alebo žiadosti o stanoviská rôznych úradov alebo orgánov, alebo na konečné rozhodnutie. Ustanoveniami tejto smernice nie je dotknutá možnosť členských štátov uplatňovať tichý súhlas na rozhodnutia v oblasti životného prostredia, ak takúto možnosť poskytujú ich právne systémy**[...]. S cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie tohto opatrenia a zaručiť práva tretích strán na súdnu ochranu by relevantné orgány mali zverejniť, že rozhodnutie bolo prijaté tichým súhlasom.

- (9) Modernizácia existujúcich elektrární na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov má významný potenciál prispieť k dosiahnutiu cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Keďže existujúce elektrárne na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na **pevnine** boli väčšinou postavené v lokalitách s významným potenciálom obnoviteľných zdrojov energie, modernizácia môže zabezpečiť pokračujúce využívanie uvedených lokalít, čím sa zabezpečí efektívne využívanie pôdy a najlepších obnoviteľných zdrojov energie. Týka sa to najmä veternej energie na pevnine, najmä ak vezmeme do úvahy, že v Európe sa blíži koniec platnosti zmlúv na podporu výroby elektriny v mnohých veterných parkoch na pevnine a že už viac ako 20 rokov sú v prevádzke existujúce veterné elektrárne s výkonom 26 GW¹⁰. Modernizácia so sebou prináša ďalšie výhody, ako je existujúce pripojenie do sústavy, pravdepodobne vyššia miera akceptácie zo strany verejnosti a vedomosti o pravdepodobných vplyvoch na životné prostredie. Vzhľadom na to, že modernizácia veterných elektrární často vedie k nižšiemu počtu turbín inštalovaných na tom istom mieste, vplyv modernizovaných veterných elektrární na životné prostredie je obmedzený. Preto by sa požiadavky na environmentálne preverovanie alebo posudzovanie vplyvov na životné prostredie mali znížiť alebo by sa od nich malo dokonca upustiť, ak si modernizácia existujúcej veternej elektrárne nevyžaduje využitie ďalšej plochy pôdy **mimo obvodu pôvodného zariadenia**, ak sa ňou zvyšuje celková kapacita zariadenia a ak je v súlade s uplatniteľnými opatreniami na zmiernenie vplyvu na životné prostredie stanovenými pre pôvodné zariadenie na výrobu veternej energie. **Okrem toho, aby sa umožnilo toto pokračujúce využívanie najlepších obnoviteľných zdrojov energie, možnosť modernizácie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by sa nemala neprimerane obmedzovať z dôvodu rozhodnutí o zmene využívania pôdy, na ktorej sa nachádzajú existujúce zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Mohlo by k tomu dôjsť napríklad vtedy, keď sa využívanie takejto pôdy zmení z priemyselného na poľnohospodárske.**

¹⁰ WindEurope, 2024 *Statistics and the outlook for 2025 – 2030* (Štatistiky za rok 2024 a výhľad na roky 2025 – 2030).

- (10) Zariadenia vlastnej spotreby, a to aj zariadenia pre samospotrebitel'ov konajúcich spoločne, ako sú miestne energetické spoločnosti, prispievajú k zníženiu celkového dopytu po zemnom plyne, k zvýšeniu odolnosti systému a k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Je nepravdepodobné, že by inštalácia solárnych zariadení a zariadení na spoločné uskladňovanie energie s kapacitou nižšou ako 100 kW mala významné nepriaznivé účinky na životné prostredie alebo elektrizačnú sústavu, a takáto inštalácia nevyvoláva obavy o bezpečnosť. Okrem toho si malé zariadenia vo všeobecnosti nevyžadujú rozšírenie kapacity v mieste pripojenia do sústavy. V záujme ďalšieho urýchlenia zavádzania malých solárnych zariadení a zariadení na spoločné uskladňovanie energie by členské štáty na tieto zariadenia nemali vyžadovať žiadne administratívne povolenia s výnimkou povolení na pripojenie do sústavy, čo sa už uplatňuje v niekoľkých členských štátoch. Zosúladenie právnych predpisov Únie s existujúcimi osvedčenými postupmi by malo umožniť ďalšie urýchlenie zavádzania týchto zariadení harmonizovaným spôsobom. **Členské štáty môžu zaviesť povinnosť informovať relevantné orgány o inštalácii tohto zariadenia a zariadení na spoločné uskladňovanie energie na účely registrácie.** Inštalácia solárnych zariadení s výkonom nad 100 kW a zariadení na spoločné uskladňovanie energie v existujúcich alebo budúcich umelých konštrukciách zvyčajne nevyvoláva obavy týkajúce sa konkurenčného využitia priestoru alebo vplyvu na životné prostredie. Tieto zariadenia by preto mali získať výhodu kratších postupov udeľovania povolení a mali by byť s primeranými zárukami oslobodené od povinnosti vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ.¹¹

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

(10a) Plug-in minisolárne systémy sú malé zariadenia pripojiteľné do zásuvky, ktoré si nevyžadujú žiadny strešný priestor, používatelia ich môžu ľahko nainštalovať a odstrániť a sú vo všeobecnosti cenovo dostupnejšie, a teda predstavujú alternatívu k tradičným strešným solárnym zariadeniam a sú obzvlášť vhodné na umožnenie vlastnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov pre určité kategórie odberateľov, ako sú nájomníci alebo zraniteľní odberatelia. Členské štáty by mali podporovať inštaláciu plug-in minisolárnych systémov v budovách tým, že posúdia a odstránia neodôvodnené prekážky ich zavádzania a zároveň zabezpečia primerané normy bezpečnosti a ochrany a stabilitu siete. Členské štáty môžu obmedziť inštaláciu týchto systémov v určitých oblastiach alebo na určitých konštrukciách na účely ochrany kultúrneho alebo historického dedičstva. Členské štáty môžu takisto obmedziť inštaláciu týchto systémov, ak by ohrozili bezpečnosť a stabilitu sústavy, napríklad ak výsledná celková elektrická inštalácia nespĺňa príslušné bezpečnostné technické špecifikácie alebo ak nie je možné zaručiť koordináciu ochrany a riadne fungovanie odpojenia.

- (11) Energia z obnoviteľných zdrojov zohráva kľúčovú úlohu pri dekarbonizácii energetického systému Únie tým, že ponúka okamžité riešenia na nahradenie energie z fosílnych palív a prispieva k zníženiu cien energie a zvýšeniu energetickej bezpečnosti. Povoľovanie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by preto nemalo byť príliš ľahko zablokované len z dôvodu existencie akéhokoľvek typu konfliktu záujmov. Členské štáty by mali podporovať zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a infraštruktúrne aktíva, ako sú zariadenia na spoločné uskladňovanie energie a samostatné zariadenia na uskladňovanie energie, súvisiace sústavy a nabíjacie stanice, rozšírením existujúceho predpokladu uplatniteľného na konflikty s environmentálnymi záujmami na všetky ostatné konflikty záujmov, pokiaľ sa netýkajú kultúrneho dedičstva a prípadov, keď je zrejmé, že uvedené konflikty záujmov musia mať prednosť napriek významným prínosom energie z obnoviteľných zdrojov. **V týchto prípadoch by relevantný orgán uvedený predpoklad nemal uplatňovať.** Projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by mali byť uprednostnené a povolené, ak sa predpokladá, že prevažujúci verejný záujem je nadradený nad neenvironmentálnymi záujmami. S cieľom zabezpečiť harmonizované uplatňovanie tejto vyvrátiteľnej domnienky by členské štáty nemali mať možnosť zavádzať výnimky pri riešení všetkých typov konfliktov vrátane environmentálnych.

- (12) V záujme urýchlenia zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, súvisiacich aktív a ich pripojenia do sústavy je vhodné špecifikovať aj to, ako možno splniť zostávajúce podmienky na uplatnenie osobitných výnimiek stanovených v environmentálnych právnych predpisoch Únie. Konkrétne na účely príslušného environmentálneho práva Únie by sa pri posudzovaní toho, či existujú uspokojivé alternatívne riešenia daného projektu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, **mali tieto obmedzenia posudzovania alternatívnych riešení obmedziť na uplatňovanie osobitných výnimiek stanovených v environmentálnych právnych predpisoch Únie. Členské štáty môžu stanoviť rôzne pravidlá pre celkové posúdenie alternatív v postupe udeľovania povolení. [...] Rozsah** takéhoto posúdenia by sa mal obmedziť na alternatívne riešenia, ktorými sa zabezpečí dosiahnutie rovnakých cieľov, ako má dotknutý projekt, v rovnakom alebo podobnom časovom rámci a bez toho, aby to viedlo k výrazne vyšším nákladom. Pri porovnávaní časového rámca a nákladov na uspokojivé alternatívne riešenia by relevantné orgány mali zohľadniť potrebu urýchleného a nákladovo efektívneho zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov v súlade s prioritami stanovenými vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich aktualizáciách predložených podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999¹², ako aj očakávanú rýchlosť dosiahnutia týchto priorít. **Tieto pravidlá sa uplatňujú len na účely posúdenia alternatívnych riešení požadovaných podľa smernice o vtákoch, smernice o vode a smernice o biotopoch.**

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Podobne je pri uplatňovaní príslušnej výnimky stanovenej v smernici Rady 92/43/EHS¹³ vhodné, aby relevantné orgány v niektorých odôvodnených prípadoch, keď možno primerane preukázať, že by dotknutý plán či projekt nemal žiadny nezvratný vplyv na ekologické procesy nevyhnutné pre zachovanie štruktúry a funkcií lokality a že celková súdržnosť sústavy Natura 2000 nie je ohrozená, environmentálna integrita lokality je zachovaná a že je zabezpečená vysoká úroveň ochrany lokalít Natura 2000, mohli povoliť vykonanie kompenzačných opatrení súbežne s realizáciou takéhoto plánu alebo projektu.

- (13) Zrýchlenie zavádzania samostatných zariadení na uskladňovanie energie je nevyhnutné na zvýšenie flexibility energetického systému a zabezpečenie systémovej integrácie výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Samostatné zariadenia na uskladňovanie energie by preto malo čerpať výhody zrýchlených postupov udeľovania povolení. Uskladňovanie energie v malom meradle s kapacitou nižšou ako 100 kW pravdepodobne nebude mať významné nepriaznivé účinky na životné prostredie ani na elektrizačnú sústavu a neočakáva sa, že by vyvolávalo obavy súvisiace s konkurenčným využívaním priestoru. Vzhľadom na to je vhodné zefektívniť postupy udeľovania povolení vzťahujúce sa na tento typ uskladňovania tým, že sa zrušia všetky administratívne povolenia s výnimkou povolenia na pripojenie do sústavy a že sa tieto zariadenia s primeranými zárukami oslobodia od povinnosti vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa smernice 2011/92/EÚ. **Členské štáty môžu zaviesť povinnosť informovať relevantné orgány o inštalácii týchto projektov uskladňovania na účely registrácie.** Takisto je potrebné urýchliť zavádzanie uskladňovania energie s kapacitou nad 100 kW. Je preto vhodné zefektívniť postup udeľovania povolení na takéto projekty stanovením maximálnej celkovej lehoty v dĺžke šiestich mesiacov, a to s výnimkou prečerpávacích vodných elektrární, ktoré musia spĺňať prísnejšie environmentálne požiadavky, a preto si vyžadujú dlhšiu maximálnu celkovú lehotu.

¹³ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Tieto pravidlá by sa mali uplatňovať na uskladňovanie energie, ktoré nepatrí do rozsahu pôsobnosti smernice (EÚ) 2024/1788¹⁴. Na zabezpečenie systémovej integrácie výroby energie z obnoviteľných zdrojov je potrebné posilniť flexibilné zdroje, najmä batérie elektrických vozidiel, pretože môžu prispieť k presunutiu dopytu po elektrine v čase špičky a zníženiu preťaženia sústavy. Na dosiahnutie tohto cieľa by sa malo ďalej podporovať rýchlejšie a jednoduchšie zavádzanie nabíjacej cestnej infraštruktúry, ktorá by sa vzťahovala najmä na osobné vozidlá, dodávky, nákladné vozidlá, autobusy alebo motocykle a na plug-in hybridné elektrické vozidlá alebo vozidlá na výlučne elektrický pohon. Nabíjacie stanice na striedavý aj jednosmerný prúd by mali využívať zrýchlené postupy udeľovania povolení vrátane povolení na pripojenie do sústavy. Malé nabíjacie stanice s kapacitou nižšou ako 100 kW pravdepodobne nebudú mať významné nepriaznivé účinky na životné prostredie ani na elektrizačnú sústavu a neočakáva sa, že by vyvolávali obavy súvisiace s konkurenčným využívaním priestoru. Vzhľadom na to je vhodné zefektívniť postupy udeľovania povolení vzťahujúce sa na takéto nabíjacie stanice tým, že sa zrušia všetky administratívne povolenia s výnimkou povolenia na pripojenie do sústavy a že sa tieto zariadenia s primeranými zárukami oslobodia od povinnosti vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa smernice 2011/92/EÚ. Členské štáty môžu zaviesť povinnosť informovať relevantné orgány o inštalácii týchto projektov nabíjacích staníc na účely registrácie.

Takisto je potrebné urýchliť inštaláciu nabíjacích staníc s kapacitou nad 100 kW. Je preto vhodné zefektívniť postup udeľovania povolení na takéto projekty, **ak v rámci vnútroštátneho právneho systému takýto postup existuje**, stanovením maximálnej celkovej lehoty v dĺžke šiestich mesiacov.

¹⁴ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).**

(14) Získanie povolenia na pripojenie do sústavy, **ktoré môže mať formu oprávnenia, povolenia, dohody alebo zmluvy**, je kľúčovou a často časovo náročnou súčasťou postupov na výstavbu a prevádzku zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Je preto vhodné ďalej zefektívniť lehoty uplatniteľné na postupy pripojenia do sústavy, ktoré sa vzťahujú na určité malé projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, uskladňovacie zariadenia a nabíjacie stanice, ako aj na modernizáciu a hybridizáciu projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, a takisto zaviesť jasné pravidlá týkajúce sa povinností prevádzkovateľov sústav počas postupov udeľovania povolení.

(14a) Zavedenie príslušných postupov pripojenia do sústavy a súvisiacich lehôt v uplatniteľnom vnútroštátnom rámci by malo umožniť účinný a včasný prístup do sústavy v súlade s článkom 6 smernice (EÚ) 2019/944, a to aj v situáciách preťaženia sústavy.

(14b) Hybridizácia zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov má významný potenciál prispieť k zlepšeniu integrácie energetického systému a k dosiahnutiu cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov kombináciou viacerých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov, napríklad pridaním elektrolyzéra alebo veterných turbín k existujúcemu solárnemu fotovoltickému zariadeniu alebo kombináciou výroby energie z obnoviteľných zdrojov s uskladnením. Hybridizácia zariadení využíva synergie a komplementarita rôznych obnoviteľných zdrojov energie, čím zabezpečuje stabilnejšie dodávky energie a umožňuje zaviesť flexibilitu do energetického systému kombináciou výroby a uskladnenia. Okrem toho kombinácia rôznych technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov alebo kombinácia energie z obnoviteľných zdrojov a uskladnenia v existujúcich lokalitách umožňuje využívať existujúce pripojenia do sústavy alebo siete a potrebnú infraštruktúru a znižuje potrebu novej pôdy a celkových environmentálnych posúdení projektov.

- (15) V Draghiho správe o konkurencieschopnosti EÚ a v Akčnom pláne pre cenovo dostupnú energiu¹⁵ sa uznáva pozitívny vplyv nedávnych reforiem na urýchlenie postupov udeľovania povolení. Zdôrazňujú sa však aj zdĺhavé a neisté postupy udeľovania povolení na elektrizačné sústavy, ktoré predstavujú hlavnú prekážku pre rýchlejšiu inštaláciu potrebných nových kapacít s cieľom prispôbiť sa investíciám do čistej energie a znížiť náklady na energiu v EÚ. Hoci existujú osobitné pravidlá pre postupy udeľovania povolení podľa smernice (EÚ) 2018/2001, smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788¹⁶ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869¹⁷, tieto režimy sa nevzťahujú na všeobecné infraštruktúrne aktíva elektrizačnej sústavy. V smernici (EÚ) 2019/944 sa tak musia stanoviť všeobecné požiadavky pre postupy na udeľovanie povolení na infraštruktúru prenosovej a distribučnej elektrizačnej sústavy, konkrétne vo forme požiadaviek na členské štáty, aby zabezpečili maximálnu dĺžku trvania takýchto postupov, a stanovenia požiadaviek, ktorými sa podporuje dodržiavanie týchto lehôt. Nariadenie (EÚ) 2022/869 a smernica (EÚ) 2018/2001 obsahujú pravidlá povoľovania určitých energetických projektov. V prípade rozporu medzi uvedenými pravidlami a pravidlami stanovenými v tejto smernici pre povoľovanie určitých projektov týkajúcich sa elektriny by mali mať prednosť prvé uvedené pravidlá.

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu Využitie skutočnej hodnoty našej energetickej únie na zabezpečenie cenovo dostupnej, efektívnej a čistej energie pre všetkých európskych občanov [COM(2025) 79 final].

¹⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (16) Nedostatok zdrojov vo vnútroštátnych orgánoch a znížená digitalizácia postupov udeľovania povolení vedú k oneskoreniam pri udeľovaní povolení na infraštruktúru elektrizačnej sústavy a výrobné aktíva. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby takéto orgány mali primerané ľudské, finančné a technické zdroje vrátane zručností, ako aj nástroje a systémy digitálneho riadenia, ktoré im umožnia vydávať rozhodnutia v lehotách stanovených v smernici.
- (17) Postupy na udeľovanie povolení podľa smernice (EÚ) 2019/944 by mali byť zrozumiteľné, efektívne a transparentné a mali by byť v súlade s plnením existujúceho plánu rozvoja distribučnej sústavy a desaťročného plánu rozvoja prenosovej sústavy. Od členských štátov sa preto očakáva, že stanovia a uverejnia objektívne a nediskriminačné kritériá a postupy na udeľovanie povolení, v ktorých sa okrem iného zohľadní bezpečnosť a zabezpečenie elektrizačnej sústavy, využívanie pôdy, energetická efektívnosť, ako aj vlastnosti špecifické pre žiadateľa o povolenie, zníženie emisií, dôležitosť urýchlenia zavádzania energetickej infraštruktúry pre dosiahnutie klimatickej neutrality a alternatívy k danému projektu.
- (18) Vzhľadom na naliehavosť rozvoja elektrickej infraštruktúry sa od členských štátov očakáva, že zabezpečia, aby sa v postupoch na udeľovanie povolení zohľadňovali charakteristiky projektu, keď sa posudzuje, či je alebo nie je potrebné vykonať posúdenia vrátane environmentálneho posudzovania, prípadne vypracovať štúdie, povolenia alebo správy. Príslušné vnútroštátne orgány by mali obmedziť posúdenia a žiadosti o informácie od realizátorov na to, čo je nevyhnutne potrebné, a v každom možnom prípade by mali zabrániť duplicite.

- (19) S cieľom zvýšiť predvídateľnosť a istotu, pokiaľ ide o trvanie postupov na udeľovanie povolení a náklady na takéto postupy v zmysle smernice (EÚ) 2019/944, by žiadosti o informácie a dokumentáciu, ktoré predkladajú žiadatelia, mali byť konkrétne, špecifické a časovo obmedzené. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby vnútroštátne orgány od žiadateľov vyžadovali relevantné informácie na vydanie povolenia vo vopred stanovenej lehote počítanej od prijatia žiadosti a aby konkrétne určili obsah a podrobnosti všetkých požadovaných informácií alebo údajov. Po uplynutí takejto lehoty by sa žiadosti o informácie mali obmedziť na chýbajúce informácie, ktoré orgán už predtým vymedzil alebo vyžiadal, prípadne informácie, ktoré nebolo možné vyžiadať skôr z toho dôvodu, že sa týkajú podstatnej zmeny okolností, ku ktorej došlo po podaní žiadosti o povolenie projektu.
- (20) Pri dodržiavaní zásady subsidiarity, vnútroštátnych právomocí a postupov by sa v smernici (EÚ) 2019/944 mala stanoviť jasná lehota na rozhodnutie relevantných orgánov, ktorá podnecuje efektívne vymedzenie a spracovanie postupov vedúcich k zavedeniu elektrizačných sústav. Členské štáty sa však môžu usilovať o skrátenie postupov udeľovania povolení, ak je to možné, najmä pokiaľ ide o projekty rekonštrukcie, renovácie alebo modernizácie existujúcej infraštruktúry prenosovej sústavy a výstavby novej infraštruktúry distribučnej sústavy, ktoré si nemusia vyžadovať taký zložitý postup udeľovania povolení ako nová prenosová infraštruktúra.

- (21) V súlade s naliehavou potrebou zaviesť elektrizačné sústavy na dosiahnutie energetických a klimatických cieľov Únie a priradiť k lehotám pre postupy udeľovania povolení opatrenia, ktorými sa zabezpečí ich účinnosť v praxi, by členské štáty [...] **mali mať možnosť stanoviť**, že [...] koncepcia tichého súhlasu [...] sa uplatňuje na [...] administratívne [...] medzikroky v rámci postupu udeľovania povolení týkajúceho sa projektov elektrizačných sústav, ktoré pozostávajú zo všetkých administratívnych krokov prijatých v rámci celého postupu udeľovania povolení vrátane zorganizovania konzultácie alebo žiadosti o stanoviská rôznych úradov alebo orgánov, alebo na konečné rozhodnutie. Ustanoveniami tejto smernice nie je dotknutá možnosť členských štátov uplatňovať tichý súhlas na rozhodnutia v oblasti životného prostredia, ak takúto možnosť poskytujú ich právne systémy. [...] S cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie tohto opatrenia a zaručiť práva tretích strán na súdnu ochranu by príslušné orgány mali zverejniť všetky prijaté rozhodnutia.

- (22) So zámerom znížiť zložitosť, zvýšiť efektívnosť a transparentnosť a prispieť k posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi by mali byť k dispozícii kontaktné miesta pre prevádzkovateľov prenosových alebo distribučných elektrizačných sústav, ktoré by poskytovali podporu pre projekty elektrizačných sústav alebo iných sieťových aktív až do prijatia rozhodnutia. Tieto kontaktné miesta budú zodpovedné za uľahčenie procesu a poskytovanie usmernení pre žiadateľov v priebehu postupov na udeľovanie povolení súvisiacich s týmto typom infraštruktúry. **Bez toho, aby boli dotknuté požiadavky podľa ústavného poriadku dotknutého členského štátu, [...]** členský štát môže v duchu zjednodušenia a **s cieľom zvýšiť účinnosť – vo vhodných a uskutočniteľných prípadoch – [...]** sústrediť túto zodpovednosť na **jedno kontaktné miesto, ktorým môžu byť [...]** vnútroštátne príslušné orgány uvedené v článku 8 nariadenia (EÚ) 2022/869 **alebo kontaktné miesta uvedené v článku 16 smernice (EÚ) 2018/2001,** keďže tieto orgány už takúto úlohu plnia, pokiaľ ide o udeľovanie povolení na infraštruktúrne projekty spoločného záujmu, projekty vo vzájomnom záujme **a projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.** Pri zlučovaní takýchto úloh členské štáty **zabezpečia, aby na príslušnej administratívnej úrovni existovalo len jedno jednotné kontaktné miesto, a poskytnú nástroje, ktoré predkladateľom projektov pomôžu identifikovať náležité zriadené alebo určené kontaktné miesto.** Členské štáty by mali venovať osobitnú pozornosť **aj** tomu, aby zabezpečili, že kontaktné miesta budú mať dostatok zamestnancov, zdrojov a kapacít potrebných na vykonávanie úloh, za ktoré sú zodpovedné.

- (23) Vzhľadom na to, že infraštruktúra prenosovej alebo distribučnej elektrizačnej sústavy zohráva úlohu pri integrácii zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, flexibilných riešení a uskladňovania energie a umožňuje elektrifikáciu vo všeobecnosti, je takáto infraštruktúra nevyhnutná na dosiahnutie klimateckej neutrality. Vzhľadom na kľúčovú úlohu infraštruktúry elektrizačnej sústavy pri dosahovaní klimateckej neutrality by členské štáty mali pri potrebných individuálnych posúdeniach predpokladať, že infraštruktúra elektrizačnej prenosovej alebo distribučnej sústavy vrátane pobrežného zásobovania elektrinou v prístavoch je v prevažujúcom verejnom záujme a slúži verejnému zdraviu a bezpečnosti, a to s výnimkou prípadov, [...] keď ide o kultúrne dedičstvo a keď existujú jasné dôkazy, že uvedené projekty majú významné nepriaznivé účinky na životné prostredie, ktoré nemožno zmierniť ani kompenzovať, a **keď je zrejmé, že uvedené protichodné záujmy musia mať prednosť aj napriek významným prínosom infraštruktúry elektrizačnej sústavy. V týchto prípadoch by relevantný orgán uvedený predpoklad nemal uplatňovať.** Infraštruktúra elektrizačnej prenosovej alebo distribučnej sústavy, o ktorej sa predpokladá, že sa vyznačuje prevažujúcim verejným záujmom, ktorý je nadradený neenvironmentálnym záujmom, by mala mať prednosť pred neenvironmentálnymi záujmami a mala by byť čo najrýchlejšie povolená.

- (24) V záujme urýchlenia zavádzania elektrizačných sústav je vhodné špecifikovať, ako možno splniť podmienky na uplatnenie osobitných výnimiek stanovených v environmentálnych právnych predpisoch Únie. Konkrétne by sa pri posudzovaní toho, či existujú uspokojivé alternatívne riešenia daného projektu v oblasti elektrizačnej sústavy, **mali tieto obmedzenia posudzovania alternatívnych riešení obmedziť na uplatňovanie osobitných výnimiek stanovených v environmentálnych právnych predpisoch Únie. Členské štáty môžu stanoviť rôzne pravidlá pre celkové posúdenie alternatív v postupe udeľovania povolení. [...]** Rozsah takéhoto posúdenia by sa mal obmedziť na alternatívne riešenia, ktorými sa zabezpečí dosiahnutie rovnakého cieľa v rovnakom alebo podobnom časovom rámci a bez toho, aby to viedlo k výrazne vyšším nákladom. Pri porovnávaní časového rámca a nákladov na uspokojivé alternatívne riešenia by príslušné orgány mali zohľadniť potrebu urýchleného a nákladovo efektívneho zavádzania elektrizačných sústav v súlade s prioritami stanovenými vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich aktualizáciách predložených podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999. **Tieto pravidlá sa uplatňujú len na účely posúdenia alternatívnych riešení požadovaných podľa smernice o vtákoch, smernice o vode a smernice o biotopoch.**

Podobne je pri uplatňovaní príslušnej výnimky stanovenej v smernici 92/43/EHS vhodné, aby relevantné orgány v niektorých odôvodnených prípadoch, keď možno primerane preukázať, že by dotknutý plán či projekt nemal žiadny nezvratný vplyv na ekologické procesy nevyhnutné pre zachovanie štruktúry a funkcií lokality a že celková súdržnosť sústavy Natura 2000 nie je ohrozená, environmentálna integrita lokality je zachovaná a že je zabezpečená vysoká úroveň ochrany lokalít Natura 2000, mohli povoliť vykonanie kompenzačných opatrení súbežne s realizáciou daného plánu a projektu.

- (25) Vzhľadom na naliehavosť zavádzania energetickej infraštruktúry, dôležitosť zefektívnenia postupov na udeľovanie povolení a skutočnosť, že environmentálne posudzovanie predstavuje v rámci postupov na udeľovanie povolení krok s najdlhším trvaním, je dôležité minimalizovať takéto posudzovanie bez toho, aby to ohrozilo ochranu životného prostredia. Rekonštrukcia, renovácia alebo modernizácia existujúcej infraštruktúry prenosovej a distribučnej sústavy, ako aj výstavba novej infraštruktúry distribučnej sústavy sú projekty, ktoré majú vo všeobecnosti minimálny vplyv na životné prostredie. Projekty rekonštrukcie, renovácie alebo modernizácie majú bežne obmedzený rozsah a týkajú sa len časti existujúcich aktív, ktorých vplyvy na životné prostredie boli predtým posúdené. V dôsledku toho sa vplyvy takýchto projektov často obmedzujú na vplyvy stavebných prác, pričom prevádzka aktíva má rovnaký alebo dokonca menší vplyv ako prevádzka projektu, na ktorý sa zameriava. Na druhej strane distribučné sústavy vzhľadom na menší rozsah projektov, nižšie napätie aktív a tendenciu rozvoja v zastavaných oblastiach bližšie k spotrebiteľom zvyčajne nemajú výrazný vplyv na životné prostredie. V záujme urýchlenia zavádzania infraštruktúry elektrizačnej sústavy a dosiahnutia klimatickej neutrality, ako aj cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by sa teda členským štátom malo umožniť, aby za určitých podmienok oprávnené vyňali projekty uvedené v tomto odôvodnení z posudzovania vplyvov na životné prostredie, z príslušných posúdení a z posúdenia ich vplyvu na ochranu druhov podľa článku 12 ods. 1 smernice 92/43/EHS¹⁸ a článku 5 smernice 2009/147/ES¹⁹.

¹⁸ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

- (26) Prínosy zavádzania elektrickej infraštruktúry z hľadiska zníženia emisií dusíka vo veľkej miere prevyšujú náklady na minimálne emisie, ktoré sú výsledkom výstavby takejto infraštruktúry. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby rýchle zavádzanie elektrickej infraštruktúry nebolo nijako obmedzené dočasnými emisiami, ktoré vznikajú pri jej výstavbe.
- (27) Plánovanie národnej prenosovej sústavy, v ktorom sa zohľadňuje vývoj politiky v oblasti klímy a energetiky a súvisiace zmeny v spotrebe a výrobe, je rozhodujúce pre úspech elektrifikácie a energetickej transformácie ako celku. Existujúce požiadavky v zmysle článku 51 smernice (EÚ) 2019/944 sa však vzťahovali len na niektorých prevádzkovateľov prenosových sústav a nestanovovali dostatočne dlhé plánovacie obdobie na zohľadnenie anticipačných investícií. Je dôležité, aby sa pri rozširovaní prenosovej sústavy uvažovalo s časovým horizontom aspoň pätnásť rokov a aby sa prednostne zvažilo využívanie nefosílnej flexibility, nesieťových riešení a iných alternatív rozširovania sústavy, aby sa vychádzalo zo spoločného scenára vypracovaného s ostatnými prevádzkovateľmi sústav v rôznych odvetviach a aby bola prenosová sústava v súlade s ústredným scenárom v rámci desaťročného plánu rozvoja siete v celej Únii. V záujme zabezpečenia transparentnosti a začlenenia užívateľov sústavy vrátane výroby, priemyslu, odvetví údajov a dopravy do plánovania sústavy sa v prepojení na článok 55 smernice (EÚ) 2024/1788 vyžaduje aj včasná konzultácia s týmito subjektmi počas procesu vývoja spoločného scenára, aby sa umožnili anticipačné investície.

- (28) Vzhľadom na zmeny smerníc (EÚ) 2018/2001 a (EÚ) 2019/944, ako aj súbežné zmeny nariadenia (EÚ) 2022/869 by Komisia mala zaviesť jednotný prístup k postupom udeľovania povolení pre energetické projekty. Hoci sa smernicou (EÚ) 2024/1788 zavádzajú opatrenia na zjednodušenie a zefektívnenie administratívnych postupov udeľovania povolení, je potrebná cielená zmena, aby sa zabezpečil harmonizovaný prístup a zavedenie jednotného rámca na úrovni Únie.
- (29) Nedostatok zdrojov vo vnútroštátnych orgánoch a obmedzená digitalizácia povoľovacích postupov vedú k oneskoreniam pri udeľovaní povolení na zariadenia v oblasti zemného plynu, zariadenia na výrobu vodíka a infraštruktúru vodíkovej sústavy. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby takéto orgány mali primerané ľudské, finančné a technické zdroje vrátane zručností, ako aj nástroje a systémy digitálneho riadenia, ktoré im umožnia vydávať rozhodnutia v lehotách stanovených v smernici.
- (30) S cieľom zvýšiť predvídateľnosť a istotu, pokiaľ ide o trvanie postupov na udeľovanie povolení a náklady na takéto postupy v zmysle smernice (EÚ) 2024/1788, by žiadosti o informácie a dokumentáciu, ktoré predkladajú žiadatelia, mali byť konkrétne, špecifické a časovo obmedzené. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby vnútroštátne orgány od žiadateľov vyžadovali relevantné informácie na vydanie povolenia vo vopred stanovenej lehote počítanej od prijatia žiadosti a aby konkrétne určili obsah a podrobnosti všetkých požadovaných informácií alebo údajov. Po uplynutí takejto lehoty by sa žiadosti o informácie mali obmedziť na chýbajúce informácie, ktoré orgán už predtým vymedzil alebo vyžiadal, prípadne informácie, ktoré nebolo možné vyžiadať skôr z toho dôvodu, že sa týkajú podstatnej zmeny okolností, ku ktorej došlo po podaní žiadosti o povolenie projektu.

- (31) Pokiaľ ide o postupy na udeľovanie povolení podľa smernice (EÚ) 2024/1788, v súlade s dôležitosťou zabezpečenia rýchleho zavádzania vodíkových zariadení a infraštruktúry vodíkovej sústavy a splnenia lehôt stanovených v uvedenej smernici by členské štáty [...] **mali mať možnosť stanoviť**, že [...] koncepcia tichého súhlasu [...] sa uplatňuje na **administratívne medzikroky** [...] týkajúce sa takýchto projektov, **ktoré pozostávajú zo všetkých administratívnych krokov počas celého postupu udeľovania povolenia vrátane konzultácií alebo žiadostí o stanoviská rôznych subjektov alebo orgánov, [...] alebo na konečné rozhodnutie.** Ustanoveniami tejto smernice nie je dotknutá možnosť členských štátov uplatňovať tichý súhlas na rozhodnutia v oblasti životného prostredia, ak takúto možnosť poskytujú ich právne systémy[...]. [...] **S cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie tohto opatrenia a** [...] zaručiť práva tretích strán na súdnu ochranu by príslušné orgány mali zverejniť všetky prijaté rozhodnutia[...].
- (32) V duchu zjednodušenia môžu členské štáty považovať za vhodné a účinnejšie sústrediť úlohu jednotného kontaktného miesta v zmysle povinnosti vyplývajúcej zo smernice (EÚ) 2024/1788 do príslušných vnútroštátnych orgánov uvedených v článku 8 nariadenia (EÚ) 2022/869, keďže tieto orgány už takúto úlohu plnia, pokiaľ ide o postupy udeľovania povolení na infraštruktúrne projekty spoločného záujmu a vo vzájomnom záujme. Ak sa členské štáty rozhodnú zlúčiť takéto úlohy, mali by venovať osobitnú pozornosť tomu, aby zabezpečili, že kontaktné miesta budú mať dostatok zamestnancov, zdrojov a kapacít potrebných na vykonávanie úloh, za ktoré sú zodpovedné.

(33) [...] Sprístupnením digitálneho portálu alebo, vo vhodných prípadoch, prepojených portálov na národnej úrovni určených na všetky kroky [...] schvaľovacieho [...] postupu možno zabezpečiť jednotnejšiu digitalizáciu, interoperabilitu a transparentnosť medzi rôznymi povolujuúcimi orgánmi v členských štátoch, čím sa v konečnom dôsledku urýchlia postupy udeľovania povolení. Ak je zriadený viac ako jeden portál, prepojenie medzi portálmi je zabezpečené za predpokladu, že každý portál presmerováva používateľov alebo obsahuje odkazy na iné portály. Členské štáty majú naďalej možnosť zaviesť vyššie stupne prepojenosti, interoperability a komunikácie medzi portálmi.

(33a) Vo viacerých ustanoveniach tejto smernice sa zavádzajú kapacitné prahové hodnoty vyjadrené vo wattoch a členské štáty, v ktorých trojfázové pripojenia nie sú štandardným typom pripojenia, by pre pripojenia mali uplatňovať ekvivalentné kapacitné hodnoty.

(33b) Možnosťou členských štátov stanoviť výnimky v súvislosti s novou infraštruktúrou prenosových alebo distribučných sústav elektrickej energie by nemala byť dotknutá ochrana vodných útvarov používaných na pitnú vodu alebo prírodnú minerálnu vodu; povinnosti týkajúce sa takýchto vodných útvarov sa preto naďalej uplatňujú.

(33c) Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť ďalšie výnimky pre menšie uzavreté distribučné sústavy. Uľahčuje sa tým efektívne využívanie existujúcej energetickej infraštruktúry priemyselných a obchodných zón alebo zón spoločných služieb alebo malých distribučných sústav v geograficky ohraničených rezidenčných lokalitách, kde spoločná miestna výroba a distribúcia zohrávajú v kontexte energetickej transformácie čoraz väčšiu úlohu. Vzhľadom na ich obmedzený význam z hľadiska hospodárskej súťaže by členské štáty mali mať možnosť nepovažovať prevádzkovateľov týchto sústav za prevádzkovateľov distribučných sústav za predpokladu, že si odberatelia zachovávajú svoje kľúčové práva podľa smernice (EÚ) 2019/944 a že sa zavedú záruky na zabránenie negatívnym vplyvom na spravodlivé rozdelenie nákladov na sústavu, bezpečnosť sústavy alebo rozvoj systémov alebo služieb flexibility. Odberatelia by mali byť tiež účinne chránení proti zneužívaniu alebo diskriminácii zo strany prevádzkovateľov uzavretých distribučných sústav, okrem iného prostredníctvom regulačného monitorovania a presadzovania pravidiel regulačnými orgánmi,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny smernice (EÚ) 2018/2001

Smernica (EÚ) 2018/2001 sa mení takto:

1. V článku 2 druhom odseku sa vkladajú tieto body 10a až 10f:

10a. „plug-in minisolárne systémy“ sú systémy fotovoltaickej energie s výkonom do 800 wattov, ktoré sú pripojené k mikroinvertoru a zapojené priamo do zásuvky zodpovedajúcej národnej normy, cez ktorú budú napojené na vnútorný elektrický systém budovy.

10b. „samostatné zariadenie na uskladňovanie energie“ je uskladňovanie energie, ktoré nie je spojené so zariadením na výrobu energie, s **výnimkou uskladňovania energie, na ktoré sa vzťahuje rozsah pôsobnosti smernice (EÚ) 2024/1788;**

10c. „nabíjacia stanica“ je nabíjacia stanica v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 52 nariadenia (EÚ) 2023/1804;

10d. „hybridizácia“ je premena zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré nie je hybridným zariadením, na hybridné zariadenie za tým istým miestom pripojenia;

10e. „hybridné zariadenie“ je zariadenie na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, v ktorom sa kombinuje viacero technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov alebo v ktorom sa kombinuje jedna či viacero technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov s uskladňovaním energie;

10f.[...] „povolenie na pripojenie do sústavy“ je **výsledok** postupu začínajúceho úplnou žiadosťou navrhovateľa projektu o pripojenie do sústavy a končiaceho rozhodnutím prevádzkovateľa sústavy o tom, či projekt možno pripojiť do sústavy;“.

2. V článku 15c sa dopĺňajú tieto odseky 6 a 7 [...]:

„6. Členské štáty sa usilujú **nevynímať rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiacej infraštruktúry vo [...]** veľkých oblastiach [...] z environmentálnych dôvodov vrátane ochrany krajiny, pokiaľ nemôžu preukázať, že uvedené typy zariadení a s nimi súvisiaca infraštruktúra by v danej oblasti spôsobili nezvratné škody, ktoré nemožno zmierniť ani kompenzovať počas environmentálneho posudzovania v zmysle smernice 2011/92/EÚ a v relevantných prípadoch počas príslušného posudzovania podľa článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS.“ **Tento odsek sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté aspekty národnej obrany.**

7. V odôvodnených prípadoch alebo ak je to potrebné z dôvodu administratívnych alebo technických prekážok, ktorým čelia špecifické oblasti, ktoré boli určené za oblasti vhodné na urýchlené zavedenie jedného alebo viacerých druhov technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov, môžu členské štáty predĺžiť uplatňovanie odseku 4 do 31. decembra 2027;

3. V článku 15d sa dopĺňajú tieto odseky 3 a 4:

„3. Členské štáty prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa podiel prínosov projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov s inštalovaným výkonom nad 10 MW priamo alebo nepriamo preniesol na miestnych občanov a komunity v blízkosti daných projektov.

Členské štáty môžu uplatňovať rôzne opatrenia na spoločné využívanie prínosov v závislosti od konkrétnej technológie, polohy a veľkosti projektu a od toho, či je projekt projektom samospotreby energie z obnoviteľných zdrojov.

Členské štáty môžu vylúčiť konkrétne technológie z povinnosti prijímať opatrenia na spoločné využívanie prínosov v prípadoch, keď daná technológia nie je dostatočne vyspelá na to, aby znášala ďalšie finančné zaťaženie, alebo keď dané technológie nie sú hlavnými prispievateľmi k národným príspevkom k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 v rámci integrovaných národných energetických a klimatických plánov predložených podľa článkov 3 a 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

4. Členské štáty [...] **môžu** v prípade projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov s inštalovaným výkonom nad 10 MW určiť nezávislého sprostredkovateľa na podporu dialógu medzi navrhovateľom projektu a širokou verejnosťou. **Sprostredkovateľ je nezávislá tretia strana, ktorou môže byť orgán verejnej správy, a nesmie mať žiadny finančný záujem spojený s navrhovateľom.** Sprostredkovateľ zasahuje len na žiadosť ktorejkoľvek z príslušných strán a:
- a) v prípade potreby uľahčuje verejné konzultácie vrátane včasných konzultácií vo fáze pred podaním žiadosti o povolenie;
 - b) zapája sa do hľadania riešení na odstránenie prípadných obáv miestnych komunít;
 - c) v relevantných prípadoch zabezpečuje podporu a transparentnosť pri výbere typu opatrenia na spoločné využívanie prínosov.

Členské štáty môžu na financovanie služieb sprostredkovateľa zaviesť poplatok, ktorý zaplatia navrhovatelia projektov.“

4. Článok 16 sa mení takto:
- a) v odseku 3 sa vypúšťa táto veta:

„Žiadatelia majú možnosť predložiť príslušné dokumenty v digitálnej forme.“;

b) vkladá sa tento odsek 3a:

„3a. Členské štáty [...] **môžu** na národnej úrovni **zriadiť** [...] digitálny portál **alebo prepojené portály** pre všetky kroky postupov udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, uskladňovania a sústav.

Žiadatelia predkladajú žiadosti o povolenie a všetky príslušné dokumenty potrebné na postup udeľovania povolení [...] prostredníctvom [...] tohto digitálneho portálu **alebo prepojených portálov**. [...] Digitálnym portálom **alebo prepojenými portálmi** sa automatizuje pridelovanie žiadostí o povolenie príslušným orgánom, ktoré spracúvajú príslušné žiadosti a dokumenty v elektronickej podobe a komunikujú so žiadateľmi priamo na [...] digitálnom portáli **alebo prepojených portáloch**.

[...] Digitálny portál **alebo prepojené portály** obsahujú funkcie, ktoré žiadateľovi umožnia získať informácie o všetkých krokoch postupu udeľovania povolenia, o stave postupu a o rozhodnutiach relevantných orgánov a skontrolovať dodržiavanie lehôt na udeľovanie povolení stanovených v tejto smernici. [...] Digitálny portál **alebo prepojené portály môžu** [...] **poskytovať** prístup k príslušným environmentálnym a geologickým údajom a rozhodnutiam, ktoré sú k dispozícii na jednotnom digitálnom portáli založenom na geografickom informačnom systéme, na ktorý sa odkazuje v článku 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [xxxxx].

Na [...] digitálnom portáli **alebo prepojených portáloch** sa každoročne zverejňujú štatistické údaje o trvaní postupov udeľovania povolení, pričom sa jasne identifikujú jednotlivé kroky postupu udeľovania povolení a ich trvanie. Tieto údaje sú verejne dostupné.

Jednotné kontaktné miesto alebo miesta uvedené v odseku 3 majú na plnenie svojich povinností prístup ku všetkým relevantným údajom a informáciám dostupným na portáli.“

5. Článok 16b

sa mení takto:

a) [...]

[...]

b) dopĺňa sa tento odsek 3:

„3. V rámci postupu vydávania povolení uvedeného v odseku 1 a odseku 2 druhom pododseku **môžu** členské štáty **stanoviť** [...], že [...] neposkytnutie odpovede zo strany príslušných orgánov alebo subjektov v stanovenej lehote vedie k tomu, že sa konkrétne **administratívne** medzikroky považujú za schválené, s výnimkou rozhodnutí v oblasti životného prostredia – **pokiaľ ich právne systémy takúto možnosť neposkytujú** – a povolení na pripojenie do sústavy[...]. **Všetky rozhodnutia sa zverejňujú v súlade s uplatniteľným právom [...].**

6. Článok 16c sa mení takto:

- a) odsek 1 sa vypúšťa;
- b) vkladá sa tento odsek 2b:

„2b.[...] V medziach stanovených vnútroštátnym ústavným poriadkom a bez toho, aby boli dotknuté výlučné právomoci autonómnych regionálnych a miestnych orgánov v oblasti využívania pôdy a priestorového plánovania, ak členské štáty zmenia štatút pôdy, na ktorej je umiestnené zariadenie na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, zabezpečia, aby sa toto zariadenie mohlo naďalej modernizovať.“;

- c) dopĺňa sa tento odsek 4:

„4. Ak má modernizácia zariadení na výrobu veternej energie za následok zvýšenie celkovej kapacity zariadenia bez toho, aby sa využívala dodatočná plocha pôdy, zníženie celkového počtu inštalovaných turbín, a ak je v súlade s uplatniteľnými opatreniami na zmiernenie vplyvu na životné prostredie stanovenými pre pôvodné zariadenie na výrobu veternej energie, projekt je oslobodený od akýchkoľvek uplatniteľných požiadaviek na vykonanie procesu preverovania v zmysle článku 16a ods. 4 s cieľom určiť, či si vyžaduje posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa článku 4 ods. 2 smernice 2011/92/EÚ alebo článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [xxxxx], alebo na vykonanie posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa článku 4[...] ods. 2 smernice 2011/92/EÚ. Výnimka sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté aspekty národnej bezpečnosti a zmeny v územnom plánovaní.“

Ak modernizácia zariadení na výrobu veternej energie nespĺňa požiadavky uvedené v prvom pododseku, uplatňuje sa odsek 2 tohto článku.

7. Článok 16c sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby postup udeľovania povolení uvedený v článku 16 ods. 1 na inštaláciu solárnych zariadení a zariadení na spoločné uskladňovanie energie s celkovým inštalovaným výkonom vyšším ako 100 kW v existujúcich alebo budúcich umelých konštrukciách s výnimkou umelých vodných plôch nepresiahol tri mesiace za predpokladu, že primárnym cieľom takýchto umelých konštrukcií nie je výroba slnečnej energie ani uskladňovanie energie. Odchyľne od článku 4 ods. 2 smernice 2011/92/EÚ a bodu 3 písm. a) a b) samostatne alebo v spojení s bodom 13 písm. a) prílohy II k uvedenej smernici je inštalácia solárneho zariadenia a zariadenia na spoločné uskladňovanie energie, na ktoré sa odkazuje v odsekoch 1 a 2 tohto článku, v náležitých prípadoch oslobodená od požiadavky na vykonanie osobitného posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa článku 2 ods. 1 smernice 2011/92/EÚ.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„Členské štáty na inštaláciu solárnych zariadení a zariadení na spoločné uskladňovanie energie s maximálnym celkovým inštalovaným výkonom 100 kW nevyžadujú žiadne administratívne povolenia ani povolenia týkajúce sa environmentálnych aspektov okrem povolení na pripojenie do sústavy. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, členské štáty obmedzia uplatňovanie tohto odseku v **lokalitách** [...] sústavy Natura 2000 a iných oblastiach, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne systémy ochrany, ako aj v chránených oblastiach kultúrneho alebo historického dedičstva.“; **Členské štáty môžu stanoviť povinnosť oznámiť inštaláciu takéhoto zariadenia a zariadenia na spoločné uskladňovanie energie.**“;

c) dopĺňajú sa tieto odseky 3 a 4:

„3. Členské štáty môžu z uplatňovania odsekov 1 a 2 vylúčiť určité oblasti na účely ochrany kultúrneho či historického dedičstva, záujmov národnej **obrany a bezpečnosti** alebo z bezpečnostných dôvodov či z dôvodu bezpečnosti sústavy.

4. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek potrebné opatrenia na zaistenie bezpečnosti, ochrany alebo stability sústavy, členské štáty odstránia regulačné a neregulačné prekážky, ktoré ovplyvňujú inštaláciu plug-in minisolárnych systémov s kapacitou do 800 W v a na budovách. Členské štáty môžu obmedziť uplatňovanie tohto odseku, ak sa na základe dôkazov zistili riziká súvisiace so zariadeniami na trhu alebo ak výsledná celková elektrická inštalácia nespĺňa príslušné technické špecifikácie alebo normy vrátane situácií, keď nie je možné zaručiť koordináciu ochrany a riadne fungovanie odpojenia.

8. Článok 16c sa mení takto:

- a) posledné dve vety sa vypúšťajú;
- b) dopĺňajú sa tieto [...] odseky:

„Kým sa nedosiahne klimatická neutralita, členské štáty zabezpečia, aby sa v rámci postupu udeľovania povolení predpokladalo, že plánovanie, výstavba a prevádzka elektrární a zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj ich pripojenie do sústavy, samotná súvisiaca sústava, uskladňovacie zariadenia a nabíjacie stanice sú v prevažujúcom verejnom záujme, a aby sa v takom prípade uprednostňovali pri porovnávaní iných právnych záujmov, než sú záujmy uvedené v prvom odseku. Členské štáty môžu vylúčiť uplatňovanie tohto predpokladu na účely ochrany kultúrneho [...] dedičstva na základe právnych kritérií, aby sa zabezpečilo harmonizované vykonávanie, **ako aj z dôvodu národných bezpečnostných a obranných záujmov.**

Členské štáty môžu uplatňovať predpoklady stanovené v prvom a druhom odseku pri postupoch priestorového plánovania.

9. Vkladajú sa tieto články 16g až 16[...]j:

„Článok 16g

Neexistencia alternatívnych alebo uspokojivých riešení a vykonávanie kompenzačných opatrení [...]

1. Pri posudzovaní toho, či existujú uspokojivé alternatívne riešenia pre projekty zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, pripojenie takýchto zariadení do sústavy, ako aj pre samotnú súvisiacu sústavu a uskladňovacie zariadenia na účely článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 smernice 92/43/EHS, článku 4 ods. 7 písm. d) smernice 2000/60/ES a článku 9 ods. 1 smernice 2009/147/ES, možno podmienku nedostupnosti uspokojivých alternatív považovať za splnenú, ak neexistujú žiadne uspokojivé alternatívne riešenia schopné dosiahnuť rovnaký cieľ ako dotknutý projekt, a to pokiaľ ide o rozvoj rovnakej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom rovnakej [...] technológie v rovnakom alebo podobnom časovom rámci a bez toho, aby to viedlo k výrazne vyšším nákladom.
2. Pri vykonávaní kompenzačných opatrení – **vrátane peňažných kompenzačných opatrení, ak ich umožňuje vnútroštátne právo** – pre projekty zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, pripojenie takýchto zariadení do sústavy, samotnú súvisiacu sústavu a uskladňovacie zariadenia môžu členské štáty na účely článku 6 ods. 4 smernice 92/43/EHS [...] vtedy, keď možno primerane preukázať, že plán alebo projekt by pred zavedením kompenzačných opatrení nezvratne neovplyvnil ekologické procesy nevyhnutné na zachovanie štruktúry a funkcií lokality a že by neohrozil celkovú súdržnosť sústavy Natura 2000, povoliť, aby sa takéto kompenzačné opatrenia vykonávali súbežne s realizáciou projektu. Členské štáty umožnia, aby sa uvedené kompenzačné opatrenia časom upravili v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti a v závislosti od toho, či sa očakáva, že významné negatívne účinky vzniknú v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom horizonte.

Postup udeľovania povolení na samostatné zariadenia na uskladňovanie energie s výnimkou zásobníkov vodíka

1. Postup udeľovania povolení na samostatné zariadenia na uskladňovanie energie s výnimkou zásobníkov vodíka sa vzťahuje na všetky príslušné administratívne povolenia na výstavbu, modernizáciu a prevádzku samostatných zariadení na uskladňovanie energie vrátane povolení na pripojenie do sústavy a v prípade potreby aj na environmentálne posudzovania a povolenia. Postup udeľovania povolení zahŕňa všetky administratívne fázy od potvrdenia úplnosti žiadosti o povolenie až po oznámenie konečného rozhodnutia o výsledku postupu udeľovania povolení príslušným orgánom alebo príslušnými orgánmi. Príslušný orgán do [...] **45 dní** od doručenia žiadosti o povolenie potvrdí úplnosť žiadosti, alebo ak žiadateľ nezaslal všetky informácie potrebné na spracovanie žiadosti, požiada žiadateľa o predloženie úplnej žiadosti bez zbytočného odkladu. Dátum potvrdenia úplnosti žiadosti príslušným orgánom slúži ako dátum začatia postupu udeľovania povolení.
2. Členské štáty na inštaláciu samostatných zariadení na uskladňovanie energie s maximálnym celkovým inštalovaným výkonom 100 kW s výnimkou zásobníkov vodíka nevyžadujú žiadne administratívne povolenia ani environmentálne povolenia okrem povolení na pripojenie do sústavy. Odchyľne od článku 2 ods. 1 smernice 2011/92/EÚ je inštalácia uskladňovacích zariadení oslobodená od povinnosti vykonať osobitné posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ktorá sa uplatňuje podľa článku 2 ods. 1 uvedenej smernice. Členské štáty obmedzia uplatňovanie tohto pododseku v **lokalitách** [...] sústavy Natura 2000 a iných oblastiach, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne systémy ochrany, ako aj v chránených oblastiach kultúrneho alebo historického dedičstva. **Členské štáty môžu stanoviť povinnosť oznámiť inštaláciu nových projektov v oblasti uskladňovania.**

3. Členské štáty zabezpečia, aby postupy udeľovania povolení vrátane povolení na pripojenie do sústavy a v prípade potreby aj vrátane environmentálnych posudzovaní nepresiahli šesť mesiacov v prípade samostatných zariadení na uskladňovanie energie s celkovým inštalovaným výkonom nad 100 kW, a to s výnimkou zásobníkov vodíka.

V prípadoch, ktoré sú riadne odôvodnené na základe mimoriadnych okolností, vrátane prípadov, keď si tieto okolnosti vyžadujú predĺžené lehoty potrebné na posudzovanie podľa príslušného environmentálneho práva Únie, môžu členské štáty predĺžiť túto lehotu o najviac šesť mesiacov. Členské štáty jasne informujú navrhovateľa projektu o mimoriadnych okolnostiach, ktoré takéto predĺženie odôvodňujú.

[...] V prípade prečerpávacích vodných elektrární [...] postup udeľovania povolení nesmie presiahnuť tri [...] roky. **V prípadoch, ktoré sú riadne odôvodnené na základe mimoriadnych okolností, vrátane prípadov, keď si tieto okolnosti vyžadujú predĺžené lehoty potrebné na posudzovanie podľa príslušného environmentálneho práva Únie, môžu členské štáty túto lehotu predĺžiť. Členské štáty jasne informujú navrhovateľa projektu o mimoriadnych okolnostiach, ktoré takéto predĺženie odôvodňujú.**

4. **S výnimkou prípadov, keď sa tento postup zhoduje s inými administratívnymi fázami postupu udeľovania povolení, trvanie postupu udeľovania povolení podľa tohto článku nezahŕňa:**
- a) čas, počas ktorého sa budujú alebo modernizujú samostatné projekty uskladňovania energie;
 - b) čas, keď prebiehajú administratívne fázy potrebné v súvislosti s významnou modernizáciou sústavy požadovanou na zabezpečenie jej stability, spoľahlivosti a bezpečnosti;
 - c) čas, keď prebiehajú odvolacie konania a opravné prostriedky, iné konania na súde alebo pred tribunálom a alternatívne mechanizmy riešenia sporov vrátane konaní vo veciach sťažností a mimosúdnych odvolaní a opravných prostriedkov.

Postup udeľovania povolení na nabíjacie stanice

1. Postup udeľovania povolení na nabíjacie stanice sa vzťahuje na všetky príslušné administratívne povolenia na výstavbu, modernizáciu a prevádzku nabíjacích staníc vrátane povolení na pripojenie do sústavy a v prípade potreby aj na environmentálne posudzovania a povolenia. Postup udeľovania povolení zahŕňa všetky administratívne fázy od potvrdenia úplnosti žiadosti o povolenie až po oznámenie konečného rozhodnutia o výsledku postupu udeľovania povolení príslušným orgánom alebo príslušnými orgánmi. Príslušný orgán do [...] **45** dní od doručenia žiadosti o povolenie potvrdí úplnosť žiadosti, alebo ak žiadateľ nezaslal všetky informácie potrebné na spracovanie žiadosti, požiada žiadateľa o predloženie úplnej žiadosti bez zbytočného odkladu. Dátum potvrdenia úplnosti žiadosti príslušným orgánom slúži ako dátum začatia postupu udeľovania povolení.
2. Členské štáty na inštaláciu nabíjacích staníc s maximálnym celkovým inštalovaným výkonom 100 kW nevyžadujú žiadne administratívne povolenie ani povolenia týkajúce sa environmentálnych aspektov okrem povolení na pripojenie do sústavy. Odchyľne od článku 2 ods. 1 smernice 2011/92/EÚ je inštalácia uvedených staníc v náležitých prípadoch v zmysle článku 2 ods. 1 uvedenej smernice oslobodená od povinnosti vykonať osobitné posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Členské štáty obmedzia uplatňovanie tohto pododseku v **lokality** [...] sústavy Natura 2000 a iných oblastiach, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne systémy ochrany, ako aj v chránených oblastiach kultúrneho alebo historického dedičstva. **Členské štáty môžu stanoviť povinnosť oznámiť inštaláciu nových projektov v oblasti nabíjacích staníc.**

3. Členské štáty zabezpečia, aby postupy udeľovania povolení na nabíjacie stanice s celkovým inštalovaným výkonom nad 100 kW nepresiahli šesť mesiacov, a to vrátane povolení na pripojenie do sústavy a v prípade potreby aj vrátane environmentálnych posudzovaní. **V prípadoch, ktoré sú riadne odôvodnené na základe mimoriadnych okolností, vrátane prípadov, keď si tieto okolnosti vyžadujú predĺžené lehoty potrebné na posudzovanie podľa príslušného environmentálneho práva Únie, môžu členské štáty predĺžiť toto obdobie o najviac šesť mesiacov. Členské štáty jasne informujú navrhovateľa projektu o mimoriadnych okolnostiach, ktoré takéto predĺženie odôvodňujú.**
4. S výnimkou prípadov, keď sa tento postup zhoduje s inými administratívnymi fázami postupu udeľovania povolení, trvanie postupu udeľovania povolení podľa tohto článku nezahŕňa:
- a) čas, počas ktorého sa budujú alebo modernizujú samostatné projekty nabíjacích staníc;
 - b) čas, keď prebiehajú administratívne fázy potrebné v súvislosti s významnou modernizáciou sústavy požadovanou na zabezpečenie jej stability, spoľahlivosti a bezpečnosti;
 - c) čas, keď prebiehajú odvolacie konania a opravné prostriedky, iné konania na súde alebo pred tribunálom a alternatívne mechanizmy riešenia sporov vrátane konaní vo veciach sťažností a mimosúdnych odvolaní a opravných prostriedkov.

Postup udeľovania povolení na hybridizáciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

1. Ak hybridizácia elektrárne na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov podlieha procesu preverovania v zmysle článku 16a ods. 4, určeníu, či si projekt vyžaduje posudzovanie vplyvov na životné prostredie, alebo posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa článku 4 smernice 2011/92/EÚ, takýto proces preverovania, určenie alebo posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa obmedzí na potenciálny vplyv vyplývajúci z doplnenia v porovnaní s pôvodným projektom.
2. [...]
2. **V medziach stanovených vnútroštátnym ústavným poriadkom a bez toho, aby boli dotknuté výlučné právomoci autonómnych regionálnych a miestnych orgánov v oblasti využívania pôdy a priestorového plánovania, ak členské štáty zmenia štatút pôdy, na ktorej je umiestnená elektráreň na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, zabezpečia, aby sa toto zariadenie mohlo naďalej modernizovať.**
10. Článok 17 sa nahrádza takto:

Postupy pre pripojenie do sústavy [...]

1. Členské štáty zabezpečia, aby postupy pre pripojenie do sústavy [...] neprekračovali:
 - a) obdobie [...] **šiestich mesiacov** v prípade solárnych zariadení a zariadení na spoločné uskladňovanie energie uvedených v článku 16d ods. 1 a 2, samostatných zariadení na uskladňovanie energie uvedených v článku 16h ods. 2 [...], nabíjacích staníc uvedených v článku 16i ods. 2 [...] a **modernizácie alebo hybridizácie existujúcich zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov uvedených v článkoch 16c a 16j, pokiaľ neexistujú opodstatnené bezpečnostné obavy alebo technická nezlučiteľnosť komponentov systému alebo pokiaľ nie je vzhľadom na rozsah zvýšenia kapacity potrebný dlhší čas na vykonanie posúdenia.**
 - b) [...]
2. V lehotách stanovených v článku 16a ods. 1, článku 16b ods. 1 a odseku 1 tohto článku si prevádzkovateľ sústavy zvolí jedno z týchto opatrení:
 - a) ak je k dispozícii dostatočná kapacita a požadované pripojenie nemá vplyv na stabilitu, spoľahlivosť a bezpečnosť sústavy, akceptuje požadované pripojenie do sústavy a pripojenie povolí;
 - b) v prípade nedostatočnej kapacity sústavy navrhne dohodu o flexibilnom pripojení v súlade s článkom 6a smernice (EÚ) 2019/944, ak je to technicky možné.

3. Ak [...] v **náležitých prípadoch** navrhovateľ projektu odmietne návrh dohody uvedenej v odseku 2 písm. b), prevádzkovateľ sústavy z opodstatnených dôvodov týkajúcich sa bezpečnostných obáv alebo technickej nezlučiteľnosti prvkov sústavy navrhne iné miesto pripojenia do sústavy, alternatívny predbežný dátum pripojenia do sústavy, alebo ak to nie je možné, žiadosť o pripojenie zamietne.
4. [...]

Článok 2

Zmeny smernice (EÚ) 2019/944

Smernica (EÚ) 2019/944 sa mení takto:

1. Článok 8 sa nahrádza takto:

”

Článok 8

Postup na udeľovanie povolení

1. Za okolností, keď sa na výstavbu alebo prevádzku infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej elektrizačnej sústavy či súvisiacich zariadení, prípadne na výstavbu nových výrobných kapacít vyžaduje povolenie, ako napríklad licencia, oprávnenie, koncesia, súhlas alebo schválenie, členský štát alebo akýkoľvek príslušný orgán určený štátom udelí takéto povolenie v súlade s odsekmi 2 až 14. Členské štáty alebo akýkoľvek nimi určený príslušný orgán môžu na rovnakom základe udeľovať povolenia aj na dodávku elektriny a takisto pre veľkoobchodných odberateľov.
2. Členské štáty uplatňujúce systém udeľovania povolení:
 - a) stanovia objektívne a nediskriminačné kritériá spolu s transparentnými postupmi, ktoré musí spĺňať každý podnik, ktorý žiada o povolenie na výstavbu a/alebo prevádzku novej výrobnéj kapacity, ako aj infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy;

- b) zverejnia kritériá a postupy na udeľovanie povolení;
- c) vo vhodných prípadoch zabezpečia, aby postupy na udeľovanie povolení na takúto výrobnú kapacitu a infraštruktúru alebo súvisiace zariadenia zohľadňovali význam projektu pre vnútorné trhy s elektrinou a obnoviteľnými zdrojmi energie;
- d) zabezpečia, aby sa v postupoch na udeľovanie povolení bralo do úvahy, či je alebo nie je nutné vykonať posúdenia v súlade so smernicou Rady 92/43/EHS²⁰ a smernicami 2000/60/ES²¹, 2001/42/ES²², 2009/147/ES²³, ako aj smernicou 2011/92/EÚ²⁴;
- e) zabezpečia existenciu osobitných, zjednodušených a zefektívnených postupov na udeľovanie povolení pre malú decentralizovanú a/alebo distribuovanú výrobu a infraštruktúru distribučnej sústavy, pričom zohľadnia ich obmedzenú veľkosť a potenciálny vplyv;
- f) zabezpečia, aby regulačné orgány alebo iné príslušné vnútroštátne orgány vrátane orgánov plánovania, ktoré môžu odporučiť zmeny, vypracovali a revidovali usmernenia k uvedeným osobitným postupom na udeľovanie povolení;

²⁰ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- g) zabezpečia, aby boli všetky rozhodnutia sprístupnené verejne;
- h) zabezpečia, aby boli žiadatelia informovaní o dôvodoch akéhokoľvek odmietnutia udeliť povolenie, aby boli tieto dôvody objektívne, nediskriminačné, dobre odôvodnené a riadne podložené a aby žiadatelia mali k dispozícii odvolacie konanie;
- i) zabezpečia, aby príslušné vnútroštátne orgány mali dostatočné technické, finančné a ľudské zdroje na vydanie rozhodnutia o povolení v príslušných lehotách.

3. Ak členské štáty zavedú systém povolení pre infraštruktúru prenosovej alebo distribučnej elektrizačnej sústavy, členské štáty takisto:

- a) zabezpečia súlad systému povolení pre infraštruktúru prenosovej a distribučnej sústavy s plánom rozvoja distribučnej siete a desaťročným plánom rozvoja prenosovej siete prijatými podľa článkov 32 a 51;
- b) zabezpečia, aby postupy na udeľovanie povolení vrátane všetkých relevantných postupov príslušných orgánov nepresiahli dva roky s výnimkou riadne opodstatnených prípadov [...], **keď** sa môžu predĺžiť o najviac 30 **mesiacov**[...];
- c) **zabezpečia, aby sa povoľovanie infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy považovalo za nevyhnutné na integráciu obnoviteľných zdrojov energie, ako aj na dosiahnutie klimatických a energetických cieľov a cieľa klimateckej neutrality.**

- c) **Členské štáty môžu stanoviť**, [...] že ak príslušné vnútroštátne orgány alebo subjekty neodpovedia v lehote stanovenej v písmene b), konkrétne **administratívne** medzikroky sa považujú za schválené, s výnimkou rozhodnutí v oblasti životného prostredia – **pokiaľ ich právne systémy takúto možnosť neposkytujú, pričom tieto rozhodnutia musia byť explicitné.** [...]

Všetky rozhodnutia sa zverejňujú v súlade s uplatniteľným právom.

d) [...]

e) [...]

4. Členské štáty **zriadia** [...] alebo určia jedno či viac kontaktných miest pre prevádzkovateľov prenosových alebo distribučných sústav. Uvedené kontaktné miesta na [...] žiadosť **žiadateľa** a bezplatne **počas celého** postupu na udelenie povolenia poskytujú žiadateľovi [...] **usmernenie**[...] a podporu pri činnostiach uvedených v odseku 1 až [...] po **udelenie povolenia** zo strany zodpovedných orgánov na **konci postupu**. Žiadateľovi stačí obrátiť sa v súvislosti s celým postupom len na jedno kontaktné miesto.

Kontaktné miesta môžu byť rovnaké ako príslušné vnútroštátne orgány uvedené v článku 8 nariadenia (EÚ) 2022/869 alebo kontaktné miesta uvedené v článku 16 smernice (EÚ) 2018/2001.

5. Ak členské štáty zavedú systém povolení pre infraštruktúru prenosovej alebo distribučnej elektrizačnej sústavy, zabezpečia, aby v prípade, že v žiadostiach chýbajú akékoľvek štúdie, správy a dokumenty potrebné na účely postupu, príslušné vnútroštátne orgány v spolupráci s inými relevantnými orgánmi požiadali navrhovateľa o potrebné materiály, pričom uvedú ich rozsah a úroveň podrobnosti, a to do troch mesiacov od podania žiadosti. Vnútroštátny príslušný orgán[...] **pri informovaní navrhovateľa [...]potvrdí,** či sa na projekt [...]vzťahujú predpoklady uvedené v odseku 10. Po [...] **vyžiadaní potrebných materiálov** už príslušný orgán ani žiadny iný relevantný orgán nepožaduje dodatočné informácie, štúdie, správy ani posúdenia okrem prípadov, keď došlo k podstatnej zmene projektu alebo jeho okolitého prostredia, v dôsledku čoho pôvodné kritériá, na ktorých boli založené rozhodnutia, už nie sú vhodné, **alebo ak by na základe dostupných informácií inak nebolo možné vydať kladné rozhodnutie.** [...] **V takýchto prípadoch** príslušný vnútroštátny orgán poskytne realizátorovi projektu dobre podložené odôvodnenie žiadosti o dodatočné informácie.

6. Lehota stanovená v odseku 3 tohto článku sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti vyplývajúce z uplatniteľných environmentálnych a energetických právnych predpisov Únie vrátane smernice (EÚ) 2018/2001, súdne odvolania, opravné prostriedky a iné konania pred súdom alebo tribunálom, ako aj mechanizmy alternatívneho riešenia sporov vrátane konaní vo veciach sťažností, mimosúdnych odvolaní a opravných prostriedkov, a možno ju predĺžiť o čas trvania daných konaní.
7. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté články 7 až 10 nariadenia (EÚ) 2022/869 a článok 15 spolu s článkami 15b až 17 smernice (EÚ) 2018/2001.
8. Kým sa nedosiahne klimatická neutralita [...], členské štáty zabezpečia, aby sa [...] v postupoch na udeľovanie povolení **v zmysle odseku 1** plánovanie, výstavba a prevádzka infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy považovali za nadradený verejný záujem, ktorý slúži verejnému zdraviu a bezpečnosti, keď sa budú v jednotlivých prípadoch porovnávať zákonné záujmy na účely článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 písm. c) smernice 92/43/EHS, článku 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES a článku 9 ods. 1 písm. a) smernice 2009/147/ES.[...] [...]

Kým sa nedosiahne klimatická neutralita, členské štáty zabezpečia, aby sa [...] **v postupoch na udeľovanie povolení plánovanie, výstavba a prevádzka infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy považovali za nadradený verejný záujem a aby sa v takom prípade uprednostnili pri porovnávaní zákonných záujmov [...]** iných [...] ako záujmy [...] uvedené v prvom odseku. **Členské štáty môžu vylúčiť uplatňovanie tohto predpokladu na účely ochrany [...]** kultúrneho dedičstva na základe právnych kritérií, aby sa zabezpečilo harmonizované vykonávanie.

9. Kým sa nedosiahne klimatická neutralita [...], odchylne od článku 2 ods. 1 a článku 4 ods. 1 a 2 smernice 2011/92/EÚ a bodu 20 prílohy I a bodu 3 písm. b) prílohy II k uvedenej smernici a takisto odchylne od článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS členské štáty zabezpečia, aby príslušný orgán mohol za odôvodnených okolností, ktoré zahŕňajú potrebu urýchliť zavádzanie infraštruktúry elektrizačnej sústavy na dosiahnutie klimatickej neutrality a cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, vyňať rekonštrukciu, renováciu alebo modernizáciu existujúcej infraštruktúry prenosovej a distribučnej sústavy za predpokladu, že si[...] **to nevyžaduje značné množstvo** ďalšieho priestoru a že je v súlade s uplatniteľnými opatreniami na zmiernenie vplyvu na životné prostredie stanovenými pre pôvodné zariadenie:
- a) z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa článku 2 ods. 1 **a článku 4 ods. 2** smernice 2011/92/EÚ;
 - b) z posúdenia ich vplyvu na lokality sústavy Natura 2000 podľa článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS;
 - c) z posúdenia ich vplyvu na ochranu druhov podľa článku 12 ods. 1 smernice 92/43/EHS a článku 5 smernice 2009/147/ES;
 - d) zo skríningu podľa článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [xxxxx].

Uvedené výnimky sa nevzťahujú na rekonštrukciu, renováciu ani modernizáciu existujúcej infraštruktúry prenosovej a distribučnej sústavy ani na výstavbu novej infraštruktúry distribučnej sústavy či súvisiacich zariadení, ktoré pravdepodobne budú mať významné účinky na životné prostredie v inom členskom štáte, a to v súlade s článkom 7 smernice 2011/92/EÚ.

Členské štáty obmedzia uplatňovanie tohto odseku v **lokalitách** [...] sústavy Natura 2000 a iných oblastiach, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne systémy ochrany, ako aj v chránených oblastiach kultúrneho alebo historického dedičstva.

10. Za odôvodnených okolností môžu členské štáty uplatniť výnimky uvedené v odseku 9 aj na výstavbu novej distribučnej infraštruktúry alebo súvisiacich zariadení za predpokladu, že príslušný projekt prešiel preverením v súlade s článkom 4 ods. 2 smernice 2011/92/ES, na základe ktorého príslušný vnútroštátny orgán zistil, že projekt pravdepodobne nebude mať významný vplyv na životné prostredie, najmä vzhľadom na osobitosti oblasti, v ktorej sa projekt zavádza, ako sú mestské a husto zastavané oblasti.

Uvedené výnimky sa nevzťahujú na výstavbu novej distribučnej infraštruktúry či súvisiacich zariadení, ktorá pravdepodobne bude mať významné účinky na životné prostredie v inom členskom štáte, a to v súlade s článkom 7 smernice 2011/92/EÚ.

Ak sa v rámci preverovania uvedeného v prvom pododseku zistí pravdepodobný významný vplyv na životné prostredie, príslušný orgán do 45 dní od podania žiadosti informuje navrhovateľa projektu o tom, že sa vyžaduje posúdenie uvedené v odseku 9 písm. a), b) a c).

Členské štáty obmedzia uplatňovanie tohto odseku v **lokalitách** [...] sústavy Natura 2000 a iných oblastiach, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne systémy ochrany, ako aj v chránených oblastiach kultúrneho alebo historického dedičstva.

11. Predpokladá sa, že plánovanie, výstavba a prevádzka infraštruktúry prenosovej a distribučnej sústavy prispieva k dlhodobému zníženiu emisií dusíka, a v rámci posúdenia, ktoré sa môže vykonať na dosiahnutie súladu s článkom 6 smernice Rady 92/43/EHS, sa nevyžaduje posúdenie emisií dusíka.
12. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so smernicou 2011/92/EÚ a v náležitých prípadoch príslušné posúdenie podľa smernice 92/43/EHS v prípade projektu rozšírenia, rekonštrukcie, renovácie alebo modernizácie existujúcej infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy sa obmedzuje na zhodnotenie potenciálneho vplyvu vyplývajúceho zo zmien alebo rozšírenia v porovnaní s pôvodnou infraštruktúrou prenosovej alebo distribučnej sústavy.
- 12a. Členské štáty môžu vyňať novú infraštruktúru prenosových alebo distribučných elektrizačných sústav z povinností vyplývajúcich z uplatňovania článku 4 ods. 1 smernice 2000/60/ES, s výnimkou prípadu ochrany vody používanej na výrobu pitnej vody alebo minerálnej vody – a v rozsahu potrebnom na túto ochranu, keď ide o:**
- a) vodné útvary na osobitne chránených územiach podľa článku 7 ods. 3 smernice 2000/60/ES;**
 - b) vodné útvary v oblastiach určených pre vodu na ľudskú spotrebu podľa článku 8 smernice (EÚ) 2020/2184;**
 - c) vodné útvary na ťažbu prírodných minerálnych vôd v súlade so smernicou 2009/54/ES.**

- 12b. Článok 12 smernice (EÚ) 2025/2360 sa môže považovať za článok, ktorým sa v súvislosti s infraštruktúrou prenosových alebo distribučných sústav neukladajú žiadne povinnosti.
- 12c. Články 1 a 5 smernice 2008/56/ES [...] sa považujú za články, ktorými sa neukladá žiadna povinnosť posúdenia konkrétnych projektov, pokiaľ ide o postupy udeľovania povolení pre infraštruktúru prenosových alebo distribučných sústav alebo veterné parky na mori; týmto ustanovením nie je dotknuté právo členských štátov zaviesť alebo zachovať prísnejšie požiadavky.
13. [...] Členské štáty [...] [...] môžu zriadiť digitálny [...] portál alebo prepojené portály [...] na správu žiadostí v zmysle odseku 1, súvisiacich procesov, [...] prebiehajúcich rozhodnutí a vydaných rozhodnutí v ľahko prístupnom formáte.

Takýto portál alebo portály [...] môžu poskytovať prístup k príslušným environmentálnym a geologickým údajom a rozhodnutiam, ktoré sú k dispozícii na jednotnom digitálnom portáli založenom na geografickom informačnom systéme uvedenom v článku 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [xxxxx].

2. Vkladá sa tento článok 8a:

„Článok 8a

Neexistencia alternatívnych alebo uspokojivých riešení a vykonávanie kompenzačných opatrení [...]

14. Pri posudzovaní toho, či existujú uspokojivé alternatívne riešenia pre projekty infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy a súvisiacich zariadení na účely článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 smernice 92/43/EHS, článku 4 ods. 7 písm. d) smernice 2000/60/ES a článku 9 ods. 1 smernice 2009/147/ES, možno podmienku nedostupnosti uspokojivých alternatív považovať za splnenú, ak neexistujú žiadne uspokojivé alternatívne riešenia schopné dosiahnuť rovnaký cieľ ako dotknutý projekt, a to pokiaľ ide o rozvoj rovnakej kapacity prostredníctvom rovnakej technológie v rovnakom alebo podobnom časovom rámci a bez toho, aby to viedlo k výrazne vyšším nákladom.
15. Pri vykonávaní kompenzačných opatrení – **vrátane peňažných kompenzačných opatrení, ak ich umožňuje vnútroštátne právo** – pre projekty infraštruktúry prenosovej alebo distribučnej sústavy a súvisiace zariadenia môžu členské štáty na účely článku 6 ods. 4 smernice 92/43/EHS [...] vtedy, keď možno primerane preukázať, že plán alebo projekt by pred zavedením kompenzačných opatrení nezvratne neovplyvnil ekologické procesy nevyhnutné na zachovanie štruktúry a funkcií lokality a že by neohrozil celkovú súdržnosť sústavy Natura 2000, povoliť, aby sa takéto kompenzačné opatrenia vykonávali súbežne s realizáciou projektu. Členské štáty môžu umožniť, aby sa uvedené kompenzačné opatrenia časom upravili v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti a v závislosti od toho, či sa očakáva, že významné negatívne účinky vzniknú v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom horizonte.“

3. V článku 38 sa dopĺňa tento odsek:

- 5. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, členské štáty alebo – ak sa tak ustanovuje – regulačný orgán môžu rozhodnúť, že prevádzkovateľ malej uzavretej distribučnej sústavy[...], ktorý distribuuje viac ako 90 % elektriny vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi sústavy a príbuzným podnikom a okrem toho elektrinu distribuuje menej ako 20 vlastníkovi, alebo rezidenčné sústavy, ktoré distribuuujú elektrinu menej ako 100 domácnostiam, sa nepovažujú za prevádzkovateľov distribučných sústav podľa tejto smernice. Členské štáty zabezpečia, aby sa zachovali práva koncových odberateľov podľa článku 4, súvisiace práva týkajúce sa prístupu k infraštruktúre sústavy podľa článku 6, ako sú transparentnosť, proporционаlita a nediskriminácia, práva koncových odberateľov podľa kapitoly III vrátane článku 21 – pokiaľ sú zaistené dodávky domácnostiam – a povinnosti podľa článku 31 ods. 1 a 2, článku 33 ods. 1, článku 37 a článku 5 nariadenia (EÚ) 2019/943. Výnimky nesmú viesť k disproporčným zmenám nákladov na sústavu pre koncových odberateľov zo sústav, na ktoré sa výnimky nevzťahujú, a k negatívnym dosahom na bezpečnosť sústav alebo rozvoj flexibility. Prevádzka na základe výnimky podľa tohto odseku sa oznámi regulačným orgánom, ktoré monitorujú a v prípade potreby presadzujú práva a povinnosti podľa tohto odseku.**

V článku 2 sa dopĺňa toto vymedzenie pojmu:

29a. „rezidenčná sústava“ je sústava, ktorá distribuuje miestne vyrobenú elektrickú energiu do jednej alebo viacerých budov vo vymedzenej oblasti, ktorá slúži prevažne na obytné účely.

3. Vkladá sa tento článok 40a:

„Článok 40a

Rozvoj sústavy a právomoci na prijímanie investičných rozhodnutí

1. Všetci prevádzkovatelia prenosových sústav po konzultáciách so všetkými relevantnými zainteresovanými stranami v zmysle odseku 2 písm. c) aspoň raz za dva roky predkladajú regulačnému orgánu **alebo inému orgánu, ak členský štát určil iný príslušný orgán na tento účel**, desaťročný plán rozvoja siete založený na súčasnej a predpokladanej ponuke a súčasnom a predpokladanom dopyte. Uvedený plán rozvoja siete obsahuje efektívne opatrenia na zaručenie primeranosti sústavy a bezpečnosti dodávok. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy zverejní desaťročný plán rozvoja siete na svojom webovom sídle.

Členské štáty sa usilujú zabezpečiť koordinované plánovacie kroky príslušných desaťročných plánov rozvoja siete pre zemný plyn, vodík a elektrinu.

2. Tento desaťročný plán rozvoja siete predovšetkým:
- a) uvádza pre účastníkov trhu hlavné prenosové infraštruktúry, ktoré je potrebné vybudovať alebo zmodernizovať v nasledujúcich desiatich rokoch, ako aj v najbližších pätnástich rokoch, pričom sa berie do úvahy, aký potenciál majú anticipačné investície na to, aby sa prispôbili potrebám sústavy v budúcnosti;
 - b) [...] zohľadňuje využívanie nefosílnych flexibilných zdrojov podľa nariadenia (EÚ) 2019/943, nesietových riešení podľa nariadenia (EÚ) [*nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx*] a iných alternatív rozšírenia sústavy;
 - c) vychádza zo spoločného scenára, ktorý sa vypracuje každé dva roky podľa článku 55 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788²⁵ a ktorý musí byť v súlade s centrálnym scenárom [...] vypracovaným v zmysle článku 11 nariadenia (EÚ) [*nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx*]; **V záujme informovanejších investičných rozhodnutí možno zvážiť aj analýzy citlivosti vypracované v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) [*nariadenie TEN-E v znení navrhovanom Komisiou COM(2025)xxxx*] a dodatočné scenáre a citlivosti.**
 - d) je v súlade s integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom a jeho aktualizáciami, zohľadňuje súčasný stav integrovaných národných energetických a klimatických plánov predkladaných podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 a takisto je v súlade s cieľmi stanovenými v smernici (EÚ) 2018/2001, dodržiava uplatňovanie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti v zmysle článku 27 smernice (EÚ) 2023/1791 a podporuje dosahovanie cieľa klimatickej neutrality stanoveného v článku 2 ods. 1 a článku 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119²⁶;

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- e) uvádza všetky investície, ktoré už boli schválené, a určuje nové investície, ktoré sa budú musieť zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch;
 - f) ustanovuje časový rámec všetkých investičných projektov.
3. K novým infraštruktúrnym projektom sa pripojí vysvetlenie toho, ako sa zohľadnili nesieťové riešenia, nefosílné flexibilné zdroje alebo iné alternatívy rozšírenia sústavy.
4. Pri príprave desaťročného plánu rozvoja siete prevádzkovateľ prenosovej sústavy plne zohľadní potenciál využívania riadenia odberu, zariadení na uskladňovanie energie alebo iných zdrojov ako alternatív k rozširovaniu sústavy, ako aj predpokladanej spotreby, obchodu s inými krajinami a plánov investícií do sietí pre celú Úniu a regionálnych sietí.
5. Regulačný orgán **alebo iný orgán, ak členský štát na tento účel určil iný príslušný orgán, zabezpečuje otvorenú a transparentnú konzultáciu** o desaťročnom pláne rozvoja siete so [...] všetkými súčasnými alebo potenciálnymi užívateľmi sústavy [...]. Od osôb alebo podnikov, ktoré tvrdia, že sú potenciálni užívatelia sústavy, sa môže vyžadovať, aby tieto tvrdenia zdôvodnili. Regulačný orgán **alebo iný orgán, ak členský štát určil iný príslušný orgán na tento účel**, uverejní výsledok konzultačného postupu, najmä možné investičné potreby.

6. Regulačný orgán **alebo iný orgán, ak členský štát určil iný príslušný orgán na tento účel**, buď schváli desaťročný plán rozvoja siete, alebo si vyžiada jeho zmenu a preskúma, či sa desaťročný plán rozvoja siete vzťahuje na všetky investičné potreby, ktoré sa zistili počas konzultačného postupu, a či je v súlade s nezáväzným desaťročným plánom rozvoja siete v celej Únii (ďalej len „plán rozvoja siete pre celú Úniu“), na ktorý sa odkazuje v článku 30 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/943. V prípade akýchkoľvek pochybností o jeho súlade s plánom rozvoja siete pre celú Úniu regulačný orgán konzultuje s agentúrou ACER. Regulačný orgán **alebo iný orgán, ak členský štát určil iný príslušný orgán na tento účel**, môže prevádzkovateľa prenosovej sústavy požiadať, aby svoj desaťročný plán rozvoja siete zmenil.

Príslušné vnútroštátne orgány preskúmajú súlad desaťročného plánu rozvoja siete s národným energetickým a klimatickým plánom predloženým v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999.

7. Regulačný orgán **alebo iný orgán, ak členský štát určil iný príslušný orgán na tento účel**, monitoruje a hodnotí vykonávanie desaťročného plánu rozvoja siete.

8. Ak nezávislý prevádzkovateľ sústavy alebo nezávislý prevádzkovateľ prenosu nezrealizuje investíciu z iných dôvodov, než sú nadradené dôvody mimo jeho kontroly, pričom sa investícia podľa desaťročného plánu rozvoja siete mala zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, členské štáty s cieľom zabezpečiť realizáciu danej investície zaistia, aby sa v prípade, že je táto investícia na základe najnovšieho desaťročného plánu rozvoja siete stále relevantná, regulačnému orgánu uložila povinnosť prijať aspoň jedno z týchto opatrení:
- a) vyžadovať od prevádzkovateľa prenosovej sústavy, aby zrealizoval dané investície;
 - b) zorganizovať v súvislosti s danou investíciou výberové konanie otvorené pre všetkých investorov alebo
 - c) uložiť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy povinnosť akceptovať zvýšenie základného imania na financovanie potrebných investícií a umožniť nezávislým investorom, aby mali podiel na imaní.
9. Ak regulačný orgán využil svoje právomoci podľa odseku 8 písm. b), môže prevádzkovateľovi prenosovej sústavy uložiť povinnosť súhlasiť s jedným alebo viacerými z týchto opatrení:
- a) financovanie akoukoľvek treťou stranou;
 - b) výstavba akoukoľvek treťou stranou;
 - c) vybudovanie príslušných nových aktív vlastnými prostriedkami;
 - d) vlastné prevádzkovanie príslušných nových aktív.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy poskytne investorom všetky informácie potrebné na realizáciu investície, pripojí nové aktíva do prenosovej sústavy a celkovo vyvinie najlepšie úsilie s cieľom uľahčiť realizáciu investičného projektu.

Príslušné finančné dojednania podliehajú schváleniu regulačným orgánom.

10. Ak regulačný orgán využil svoje právomoci podľa odseku 8, na náklady na dané investície sa vzťahujú príslušné predpisy o tarifách.“
4. Článok 51 sa vypúšťa.
5. [...]
- [...]

Článok 3

Zmeny smernice (EÚ) 2024/1788

Smernica (EÚ) 2024/1788 sa mení takto:

1. Článok 8 sa mení takto:
 - a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Za okolností, v ktorých je na výstavbu alebo prevádzku zariadení v oblasti zemného plynu, zariadení na výrobu vodíka a infraštruktúry vodíkovej sústavy potrebné povolenie, ako je napríklad licencia, oprávnenie, koncesia, súhlas alebo schválenie, členské štáty alebo akýkoľvek nimi určený príslušný orgán udelia povolenia na výstavbu alebo prevádzku takýchto zariadení, infraštruktúry, potrubí alebo súvisiacich zariadení na svojom území v súlade s odsekmi 2 až 11 a odsekom 16. Členské štáty alebo akýkoľvek nimi určený príslušný orgán môžu na rovnakom základe udeľovať povolenia aj na dodávku zemného plynu a vodíka a takisto pre veľkoobchodných odberateľov.“;
 - b) vkladajú sa tieto odseky 5a až 5d:

- „5a. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že v žiadostiach chýbajú akékoľvek štúdie, správy alebo dokumenty potrebné na účely postupu, príslušné vnútroštátne orgány v spolupráci s inými relevantnými orgánmi požiadali navrhovateľa o potrebné materiály, pričom uvedú ich rozsah a úroveň podrobnosti, a to do troch mesiacov od podania žiadosti.

Po **vyžiadaní potrebných materiálov** už príslušný orgán ani žiadny iný dotknutý relevantný orgán nepožaduje dodatočné informácie, štúdie, správy ani posúdenia okrem prípadov, keď došlo k podstatnej zmene projektu alebo jeho okolitého prostredia, v dôsledku čoho pôvodné kritériá, na ktorých boli založené rozhodnutia, už nie sú vhodné, **alebo ak by na základe dostupných informácií inak nebolo možné vydať kladné rozhodnutie alebo ak existujú bezpečnostné obavy, ktoré si vyžadujú dodatočné informácie.** V takýchto [...] **prípadoch** príslušný vnútroštátny orgán poskytne realizátorovi projektu dobre podložené odôvodnenie žiadosti o dodatočné informácie.

- 5b. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné vnútroštátne orgány mali k dispozícii primerané technické, finančné a ľudské zdroje na vydanie rozhodnutia o povolení v lehote uvedenej v odseku 5.

5c. V rámci postupu na udelenie povolenia, na ktorý sa odkazuje v odseku 1 a ktorý sa týka zariadení na výrobu vodíka a infraštruktúry vodíkovej sústavy, **môžu** členské štáty stanoviť, [...] že ak príslušné vnútroštátne orgány neodpovedia v lehote uvedenej v odseku 5, konkrétne **administratívne medzikroky** sa považujú za schválené, s výnimkou rozhodnutí v oblasti životného prostredia – **pokiaľ ich právne systémy takúto možnosť neposkytujú, pričom tieto rozhodnutia musia byť explicitné.** [...]

5d. Všetky rozhodnutia sa zverejňujú v **súlade s uplatniteľným právom.** [...]

ba) v odseku 6 sa dopĺňa tento pododsek:

6a. **Predpokladá sa, že plánovanie, výstavba a prevádzka infraštruktúry prenosovej a distribučnej sústavy prispieva k dlhodobému znižovaniu emisií dusíka, a preto sa v rámci posúdenia, ktoré sa môže vykonať na dosiahnutie súladu s článkom 6 smernice Rady 92/43/EHS, nevyžaduje posúdenie emisií dusíka.**[...]

c) v odseku 8 sa dopĺňa tento pododsek:

„Kontaktné miesta môžu byť rovnaké ako príslušné vnútroštátne orgány uvedené v článku 8 nariadenia (EÚ) 2022/869 alebo kontaktné miesta vymedzené v článku 16 smernice (EÚ) 2018/2001.“;

d) dopĺňa sa tento odsek 16:

„16. [...] Ćlenské štáty [...] [...] **môžu zriaďiť** digitálny [...] **portál** [...] **alebo prepojené portály** [...] na **správu** žiadostí v **zmysle odseku 1**, súvisiacich procesov, [...] prebiehajúcich rozhodnutí a **vydaných rozhodnutí v ľahko prístupnom formáte**. Takýto portál alebo portály [...] **môžu** poskytovať prístup k príslušným environmentálnym a geologickým údajom a rozhodnutiam, ktoré sú k dispozícii na **jednotnom digitálnom** [...] portáli **založenom na geografickom informačnom systéme** uvedenom v článku 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [xxxxx].“

Článok 4

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do dvoch rokov po jej prijatí. Znenie týchto ustanovení bezodkladne oznámia Komisii.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedačka*

*Za Radu
predseda/predsedačka*